

ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

(*Revue Israélite*)

ΜΗΝΙΑΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΙΔΗΣΕΟΛΟΓΙΚΗ

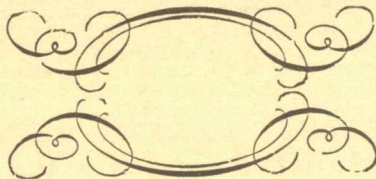
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐτησίᾳ διὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10.—
 » Ἐξωτερικοῦ..... Φρ. 10.—
 Ἀγγελίαι ὁ στίχος » 1.—
 Διὰ μεγάλας ἀγγελίας γίνεται ἰδιαίτερα συμφωνία.

Γράμματα καὶ χειρόγραφα στέλλονται ὡς ἑξῆς :
 Διεύθυνσιν « Ἰσραηλιτικῆς Ἐπιθεωρήσεως » ἰδὸς
 Ἀποστόλου Παύλου 39 Ἀθήνας.
 Adresse : A la Direction de la «Revue Israélite»
 Rue de l' Apôtre Paul 39 Athènes.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ ἠθικὴ δύναμις τοῦ νέου πολέμου.—Σιωνισμός.—Ραββῖνοι καὶ δημοδιδάσκαλοι.—Ἕλληνες συγγραφεῖς περὶ Ἑβραίων.—Καὶ πάλιν Δαναοὶ καὶ Δανῖται.—Λόγοι ἀπὸ Ἀμβωνος. Δρ. Μαργκούλιες.—Νέος Ἑβραϊκὸς Σύλλογος ἐν Γαλλίᾳ.—Ἐνωσις Χριστιανῶν Σιωνιστῶν.—Ὁ Χαΐμ Σοκολώφ ἐν Ἀμερικῇ.—
Διὰ τὴν Ἱστορίαν. Ἐπιστολὴ Ἀρχιεραβ. Θεσσαλονίκης. Συνέντευξις μετὰ τοῦ ἰδίου Ὁ Καρασσος καὶ ἡ Ἑλλάς. Ἰσραηλίται καὶ μεταβολὴ ὑπερηκότητος.—Τὸ ἔθνικόν ἑβραϊκὸν κεφάλαιον.—Πῶς περισώζεται ἡ ἑβραϊκὴ φυλὴ. Ἐκ τῆς Ἀτλαντίδος.—Ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ κόσμου.—Παλαιστίνη.—Δωρεαὶ ὑπὲρ τοῦ Ἑβραϊκοῦ ἔθνικοῦ Κεφαλαίου.—Partie française. La nouvelle guerre balkanique.—Ἡ Ἰσραηλιτικὴ Ἐπιθεώρησις (πρόγραμμα).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ

16 — ΟΔΟΣ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ — 16

1913

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

Κεφάλαιον καταβεβλημένον

Δρχ. 60,000,000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ :

Εν **Ελλάδι** : Εν Πειραιεί, Πάτραις, Σύρα, Καλάμαις, Τριπόλει, Βόλω, Λαρίση, Αγρινίω και Καρδίτση.

Εν **Κρήτη** : Εν Χανίοις, Ηρακλείω και Ρεθύμνω.

Εν **Τουρκία** : Εν Κων(πόλει, (Υποκατάστημα ἐν Γαλατῆ μετὰ Πριγκτορείου ἐν Σταμπούλ), Ἀμισῶ, Τραπεζοῦντι, Κεραισοῦντι, Πάφω, Σμύρνῃ, Χίω, Μερσίνη, Ἀδάνωις, Ταρσῶ, Θεσσαλονίκη, Σέρραις, Καβάλλα, Ξάνθη, Δεσφαγιάς και Ἰωαννίνοις.

Εν **Αιγύπτω** : Εν Ἀλεξανδρείᾳ (μετὰ παραρτήματος ἐν τῇ συνοικίᾳ Midan), Καίρω (μετὰ παραρτήματος ἐν τῇ συνοικίᾳ Mousky), Ζαγαζικίω, Μανσουρά, Μιτ-Γκίμερ, Τάντα και Μπενί-Σουέφ.

Εν **Λονδίνω**, (No. 22 Fenchurch Street), ἐν Ἀμβούργῳ (Domhof, Mönckebergstrasse 18), ἐν Λεμπδόφ (Κύπρου), ἐν Λιμένι-Βαθέος (Σάμου), ἐν Χαροῦμ και ἐν Λιμένι-Σουδάν (Σουδάν).

Διοικητικὸν Συμβούλιον

Σ. Φραγκιάδης, Πρόεδρος, Ἰω. Μπότασης, Ἀντιπρόεδρος, Κ. Βερούχ Ε. Ἐμπεριόκος, Ε. Εγγενίδης, Δ. Ζαρίφης, Ι. Ἡλιάσκος, Δ. Ἰ. Ἡλιόπουλος, Ζ. Κ. Μάτσας, Ἐμμ. Α. Μπενάκης, Βαρῶνος Δε Νεφλίτς, Ἐμμ. Ροδοκανάκης, Μαρκήσιος Δε Ρεβερσώ, Μιχ. Σαλβάγος Διον. Στεφάνου.

Ὁ Γενικὸς Διευθυντής
Z. K. Μάτσας

Διεύθυνσις Τηλεγραφικῆ

Ἀθηναϊκὴ Athenocles

Ἡ Τράπεζα Ἀθηνῶν ἐκτελεῖ πᾶσαν τραπεζικὴν ἐργασίαν, ἥτοι : Προεξοφλήσεις ἐμπορικῶν γραμματίων και συναλλαγματικῶν Προκαταβολὰς ζεπὶ χρεωγράφων και ἐμπορευμάτων. Εἰσπράξεις τοκομεριδίων, παντὸς εἴδους χρεωγράφων, φερτωτικῶν, συναλλαγματικῶν, γραμματίων ἐσωτερικοῦ και ἐξωτερικοῦ. Ἐκτελεῖ χρηματιστικὰς ἐντολάς, Ἐκδίδει ἐπιτάγας, πιστωτικὰς ἐπιστολάς και τηλεγραφικὰς, ἐντολάς πληρωμῶν ἐν τε τῶ ἐσωτερικῶ και τῶ ἐξωτερικῶ. Ἀνοίγει τρέχοντας λισμούς ἡγγυημένους, Δέχεται καταθέσεις χρεωγράφων πρὸς φύλαξιν ἀντὶ ἐλαχίστων δικαιωμάτων και ἐνοικιάζει διαμερίσματα χρηματοκιβωτίων διαφόρων διαστάσεων ὑπὸ ὄρους λίαν εὐνοϊκοῦ διακοινῶν.

BANQUE D'ATHÈNES

SOCIÉTÉ ANONYME

Capital entièrement versé dr. 60,000,000

Réserves dr. 10,480,000

SIEGE SOCIAL : ATHENES

SUCCURSALES :

En Grèce: Le Pirée, Patras, Syra, Calamata, Tripolitsa, Volo et Larissa, Agrinion et Carditsa.

En Crète: La Canée, Gandie et Retymno.

En Turquie: Constantinople (Succursale à Galata avec Agence à Stamboul), Samsoun, Trébizonde, Kérassunde, Bafra, Smyrne, Chio, Mersine, Adana, Tarsous, Salonique, Serrès, Cavalla, Xanthi, Dé-déagatch et Jannina.

En Egypte: Alexandrie (avec bureau annexe dans le quartier Midan), Le Caire (avec bureau annexe dans le quartier du Mousky), Zagazig, Mansourah, Mit-Hamr, Tantah et Beni-Souef.

A Londres: (No 22 Fenchurch street), à Hambourg Domhof, Möncke pergstrasse 18), à Limassol (Chypre), à Port-Bathy (Samos) et à Khar-toum et à Port-Soudan (Soudan).

Balance au 18)31 Mars 1913

ACTIF

DISPONIBILITES :		
Expéc. en Caisse et dans les Banq.	11604636.73	Drs.
Dans les banques en Europe et traites sur l'Étranger	7715622. —	19320253.73
Portefeuille-Écomptes et Avances s/effets		17961760.58
AVANCES SUR GARANTIES :		
par titres	58054998.38	
» marchandises et autres garanties	68956233.73	
» premières hypothèques	9481135.41	136492427.52
Comptes courants débiteurs		19400996.33
Rentes Fonds d'Etats Obligat.	17667429.48	
Portfeuille-Titres et coupons	8958544.48	26625973.96
Participations financières		2539950.05
Immeubles		7544092.40
Mobilier, installations, coffres-forts etc.		1297228.94
		Dr. 231182088.51

PASSIF

Capital entièrement versé		60000000.—
Comptes de dépôts a vue	25867509.71	
» » a échéance »	46884533.07	
» » » de long. »	27106432.64	
Caisse d'épargne	14039116.73	113837592.15
Comptes courants créditeurs		24479959.48
Comptes à l'Étranger		27089363.—
Comptes provisoires et divers		5775173.88
		Dr. 231182088.51

Le Directeur Général
Z. C. MATSAS

L'Inspecteur Général

Ph. E. Economou

ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

(Revue Israélite)

ΜΗΝΙΑΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΙΔΗΣΕΟΛΟΓΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐτησίᾳ διὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10.—
» Ἐξωτερικοῦ..... Φρ. 10.—
Ἀγγελίαι ὁ στίχος » 1.—
Διὰ μεγάλας ἀγγελίας γίνεται ἰδιαιτέρα συμφωνία.

Γράμματα και χειρόγραφα στέλλονται ὡς ἐξῆς :
Διεύθυνσιν « Ἰσραηλιτικῆς Ἐπιθεωρήσεως » ἴδως
Ἀποστόλου Παύλου 39 Ἀθήνας.
Adresse : A la Direction de la «Revue Israélite»
Rue de l' Apôtre Paul 39 Athènes.

Ἡ ἩΘΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΣ

ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Μὲ λαμπροὺς οἰωνοὺς, μὲ τὸ εβραϊκὸν ρητὸν τοῦ 21ου. ψαλμοῦ «Καὶ ὁ Βασιλεὺς ἔχει πεποίθησιν εἰς τὸν Κύριον και εἰς τὴν εὐνοίαν τοῦ Ὑψίστου ὅτι δὲν θὰ κλονισθῆ» ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἐπέδωκε εἰς νέον ἀγῶνα συμπληρωματικὸν τοῦ πρώτου, σκοποῦντα τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ἐλευθέρου βίου και τῆς εὐημερίας εἰς χώρας, αἱ ὅπου ἀπὸ δεκαετηρίδας ἦσαν ἐρμαιον ταραχοποιῶν κακούργων. Οἱ Βούλγαροι, μὲ τοὺς ὁποίους ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐνόμισεν ἐπὶ στιγμῇ ὅτι ἠδύνατο νὰ συνεργασθῆ εἰς ἔργον πολιτισμοῦ και προόδου, ἔδειξαν πρὸς τοὺς συμμάχους των δολιότητα πρωτακουστον και διαθέσεις ἐξοντώσεως ὄλων τῶν μὴ ὁμοεθνῶν των, διὰ νὰ ὑπερισχύσουν ἀριθμητικῶς, και διὰ τὸ ἀταξικὸν ἔνστικτον τοῦ λεηλατεῖν και σφάζειν, τὸ ὅποσον εἰς λαοὺς τινὰς ἀργὰ ἐλθόντας εἰς τὸν πολιτισμὸν, δὲν ἐδκμάσθη εἰσεῖτι.

Ἡ προμελετημένη ἐπίθεσις κατὰ τοῦ «ἐχθροῦ» οὕτως ἀνομάζοντο ἢ σύμμαχοι παρὰ τῶν Βουλγάρων, προμελετημένη καθὼς ἀποδεινύουν κατασχεθέντα ἔγγραφα, και τὰ διαπραχθέντα ὄργια, δικαιοῦν τὸν πόλεμόν μας τοῦτον, ὁ ὁποῖος εἶναι ἤδη και θέλει ἐξακολουθήσῃ μέχρι πέραςτος νικηφόρος, διότι εἶναι ἀγὼν ἐλευθερίας και προόδου. Τὸ ἐδάφιον τοῦ 21ου. Ψαλμοῦ τὸ ὅποσον ὁ Ἑλλην Βασιλεὺς ἔλαβεν ὡς σύνθημα τοῦ ὑψηθῆεν ἐμπνεομένου ἀγῶνός του, συνεχίζεται μὲ ἄλλα ἐδάφια. « Ἡ χεὶρ σου θέλει πλήξει τοὺς ἐχθροὺς σου ἢ δεξιὰ σου, θὰ πλήξει τοὺς μισοῦντας σε» και ἄλλο ἐδάφιον «Διότι ἐμνηνεύθησαν ἐναντίον σου κακὰ, ἐσκέφθησαν δολοπλοκίας

τὰς ὁποίας δὲν ἠδυνήθησαν (νὰ φέρουν εἰς πέρας) και ἀκόμην» Διότι Σὺ (ὁ Βασιλεὺς) θὰ τοὺς κάμης νὰ στρέψουν τὰ νῶτα ὅταν τὰ εὐστοχα βέλῃ σου ρίψῃς κατὰ τοῦ προσώπου των.»

Ὁ Ψαλμὸς οὗτος, εἰναίεν ἀρμονία μὲ τὸ αἰώνιον πνεῦμα τοῦ Δικαίου, τὸ ὅποσον χαρακτηρίζει τὴν εβραϊκὴν φιλολογίαν. Ψάλλει τὸν θρίαμβον τῶν φίλων τοῦ θεοῦ κατὰ τῶν ἐχθρῶν του· τὸν θρίαμβον δηλαδὴ τῶν ἐμπνεομένων ὑπὸ ὑψηλοῦ ἰδανικοῦ στρατιῶν κατὰ τῶν ἀδίκων και δολίων!

Ὅτε εἰς τὸ βον. φύλλον τῆς «Ἐπιθεωρήσεως» (εἰς τὸ γαλλικὸν μέρος) ἐγράφομεν ὅτι θέλει νικήσῃ εἰς τὸν παρόντα πόλεμον ὁ λαὸς ὁ ἔχων ὡς σύνθημα τὴν ἀελευθερίαν και τὸν πολιτισμὸν», ἐνεπνεσμεθα ἐκ τῶν ἰδίων ἀρχῶν ἐξ ὧν ὁ προκείμενος ψαλμὸς. Τὰ πάντα φθαρτὰ και πρόσκαιρα ἐν τῷ κόσμῳ. Ὑπεράνω τῆς ὕλης, τῆς βίας, προβάλλει μόνον αἰωνία ἢ Ἰδέα· ἢ Ἰδέα τῆς ἀνθρωπίνης τελειοποιήσεως διὰ τοῦ Δικαίου και τῆς Ἐλευθερίας.

Ὁ πόλεμος ὁ σημερινὸς ὑπὲρ Δικαίου και Ἐλευθερίας διεξαγόμενος εἶναι ἀντάξιος τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, εὐτυχεὶς δὲ οἱ Ἕρωες οἱ ἀνταλάσσοντες βίον προσκαίρων ἀπολαύσεων, διὰ θανάτου ὑπὲρ Ἰδέας ἢ ὁποία παραμένει ἀθάνατος.

Ἡ «Ἰσραηλ. Ἐπιθεωρήσις»

ΣΙΩΝΙΣΜΟΣ

Α'.

Ἄν και ὁ Σιωνισμὸς εἶναι ἀντικείμενον συζητήσεως ἀπὸ διάφορα ἔτη και μέλλει ἐντὸς ὀλίγου νὰ ἀναγραφῆ εἰς τὴν ἡμερησίαν διά-

ταξιν των πολιτικων ζητημάτων, εν τούτοις πολυ ὀλίγα ἐγράφησαν ἐν Ἑλλάδι περὶ αὐτοῦ, καὶ ὀλίγα ἐπομένως περὶ αὐτοῦ γνωρίζουν οἱ Ἕλληνες ἀναγνώσται. Ἐνεκεν τούτου θὰ προσπαθήσωμεν νὰ δώσωμεν εἰς τὰς στήλας τῆς «Ἰσραηλιτικῆς Ἐπιθεωρήσεως» ἐν περιλήψει ἰδέαν τινὰ περὶ τοῦ Σιωνισμοῦ, τῆς ἀφετηρίας καὶ δράσεως αὐτοῦ καὶ τῶν ἐπιτευχθέντων ἀποτελεσμάτων.

Τὰ βιβλία τὰ ἱερὰ τῶν Ἑβραίων, ἐννοοῦμεν ἐκεῖνα τὰ ὅποια οἱ λαοὶ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς θεωροῦσι τοιαῦτα, με ἄλλα λόγια ἢ Ἁγία Γραφή, εἶναι πλήρη τῆς ἰδέας τῆς τελικῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ λαοῦ τοῦ Ἰσραὴλ εἰς τὴν χώραν τῶν πατέρων του. Ἡ ἰδέα αὕτη, θὰ ἐλεγέ τις ὅτι εἶναι ἢ ἐπωδὸς τῶν προφητῶν, εἰς ὅλας τὰς ἱεροφαντικὰς αὐτῶν πτήσεις. Οἱ μεγάλοι οὗτοι «ἐφευρέται» τῆς ἰδέας τῆς δικαιοσύνης εἰς τὸν κόσμον, καὶ τῆς πανανθρωπιστικῆς ἀγάπης καὶ ἀδελφότητος, προφητεύουν, ἢ διακισθάνονται, ἂν θέλετε, τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ Ἰσραὴλ εἰς τὴν Παλαιστίνην, ὡς τὸν τελικὸν θρίαμβον τοῦ Δικαίου. Θὰ ἦτο ἄλογον ἄλλως τε, καὶ τι τὸ ἀσυνεπές, νὰ φαντασθῆ κανεὶς, ὅτι οἱ μεγάλοι ἱεροφάνται ἐνός λαοῦ θὰ ἦσαν ἀδιάφοροι πρὸς τὰς τύχας αὐτοῦ, ἢ νὰ φαντασθοῦν δικαιοσύνην καὶ ἀδελφότητα μετὰ τὴν φυλὴν τῶν ἀδικουμένην καὶ πιεζομένην.

Δύο τινὰ λοιπὸν εἶναι τὰ μελήματα τῶν Προφητῶν, ἐξ ὧν πηγάζει ὁ Ἑβραϊσμός: Ἀφ' ἐνός ὁ ἠθικός ἢ ἠθικοθρησκευτικὸς νόμος τῶν Κοινωνιῶν, ἢ διάδοσις δηλ. τῆς ἰδέας τῆς ἐνότητος ἐνός Θεοῦ κοινῶν πάντων Πατέρων, καὶ τῆς Ἐνότητος τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἢ δικαιώσεως τοῦ Ἰσραὴλ εἰς τὴν χώραν τῶν προγόνων του ὡς θεματοφύλακος τῆς ἰδέας τοῦ Ἐνός Ἠθικοῦ Νόμου καὶ τῆς Μίαις ἀνθρωπότητος.

Ὅλαι αἱ προσευχαὶ τοῦ Ἑβραϊκοῦ λαοῦ εἰς τὰ δύο ταῦτα ἀποβλέπουν, εἰς τὸν θρίαμβον τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Ἀδελφότητος καὶ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ Ἑβραϊκοῦ λαοῦ εἰς τὴν γῆν τῶν Πατέρων του.

Ἰδοὺ ἐπομένως οἱ δύο στῦλοι ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται ὁ Ἑβραϊσμός, ἢ ὁ Σιωνισμός ὁ ὅποιος εἶναι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα.

Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς Δικασπορίας ὁ Ἑβραϊσμός διετήρει ἀνεπαφὰ τὰ δύο ἰδανικά, οὐδεμιᾶς εἰσκαχθείσης μεταρρυθμίσεως εἰς τὰς προσευχὰς καὶ ἐν γένει εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν διδασκαλίαν. Ἀλλ' ὅμως ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἢ ἰδέα τῆς ἐπανόδου εἰς τὴν Σιών, ἀπέβη μόνον ἀνάμνησις καὶ ἐλπίς, τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὁποίας οἱ Ἑβραῖοι ἐναπέθετον εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ Θείου.

Ὁ Ἑβραϊσμός ἤρχισε ὀλίγον κατ' ὀλίγον

νὰ χάνη τὴν ιστορικοθρησκευτικὴν αὐτοῦ βάσιν διὰ νὰ γίνῃ ἀπλῶς ἠθικοφιλοσοφικὴ διδασκαλία. Ὁ ἀναμενόμενος Λυτρωτὴς τοῦ Ἑβραϊκοῦ ἔθνους, ὁ μὴ ἐνέχων τίποτε τὸ μυστικόν, κατὰ τοὺς Προφήτας, ἀλλ' ὄν ἀπλούστατα ὁ Λυτρωτὴς, τὸν ὅποιον περιμένουν ὅλα τὰ ἔθνη τὰ ὅποια δὲν παρήτησαν τὴν ἰδέαν τῆς ἀποκαταστάσεως, ἔγεινε ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὄν τι ἰδεώδης, πνευματικόν, τὸ ὅποιον διὰ τινὰς ἔσως, τοὺς πλέον μυστικοπαθεῖς θὰ ἤρχετο οὐρανῶθεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν νεφῶν! Διὰ τοὺς μετὰ τὴν Γαλλικὴν Ἐπανάστασιν Ραββίνους, ὁ Μεσσίας μετεμορφώθη ἀπλῶς εἰς «ἰδέαν» εἰς τὴν ἰδέαν τῆς ἐξελίξεως καὶ τῆς προόδου.

Τὸ 12ον ἄρθρον τῆς πίστεως τοῦ Ἑβραίου, τὸ ἀντιπροσωπεῖον ὅτι ὠραιότερον, ὅτι ὑψηλότερον δύναται νὰ παρουσιάσῃ ἢ παγκόσμιος ἱστορία τῶν ἐθνῶν, διότι εἶναι ἢ ἔκφρασις τῆς πλέον μνημειώδους αἰσιοδοξίας, εἰς τὸ στόμα ἐνός λαοῦ ἀπὸ διςχίλια χρόνια ὑποφέροντος τὰ πάνδεινα, πίστις ἢ ὁποία ἔχει ἔσως μόνην τὴν ἐφάμιλλον εἰς τὴν γλυκεῖαν ἀναμονὴν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ διὰ τὸν Μακροαρμῆνον Βασιλεῖα, τὸ ἄρθρον ἐκεῖνο τὸ λέγον:

«Πιστεύω εἰς τὴν ἔλευσιν τοῦ Μεσδίου», μετεβλήθη ἀπὸ μεταρρυθμιστὰς τινὰς περίπου εἰς τό: «Πιστεύω ὅτι ἢ πρόσδος καὶ ἢ ἐπιστήμη θὰ φωτίσῃ τὴν ἀνθρωπότητα» ἢ εἰς παρόμοιόν τι.

Βεβαίως ἢ πίστις εἰς τὸν τελικὸν θρίαμβον τοῦ Δικαίου καὶ τῆς Ἀδελφότητος, εἶναι τὸ πρῶτιστον δόγμα τοῦ Ἑβραϊσμοῦ, ἀλλὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ συγγέεται μετὰ τὸ οὐχ ἦττον ὑψηλὸν ἐθνικόν, οὕτως εἰπεῖν, δόγμα, τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς φυλῆς εἰς κέντρον, ἀδιάφορον ἂν «πολιτικῶς» ἀνεξάρτητον, ἀλλὰ πάντως «ἐθνικῶς» αὐτόνομον, ὅπου ὁ Ἰσραὴλ νὰ δύναται νὰ ἀναπτύσσεται σύμφωνα μετὰ τὴν ἰδιοφυῖάν του, συμβάλλων ἐλευθέρως καὶ προτοτυπως εἰς τὴν πνευματικὴν πρόσδοκον τῆς ἀνθρωπότητος.

Τὸ ὅτι ὁ θρίαμβος τῆς πανανθρωπιστικῆς διδασκαλίας τῶν, συνυπάρχει εἰς τὴν σκέψιν καὶ τὸ γράμμα τῶν Προφητῶν, μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τὴν Ἐθνικὴν τοῦ Ἰσραὴλ, κατενόησαν πολλοὶ Χριστιανοί: εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ὑπάρχουν ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἄλλοις Ἐταιρεῖαι Χριστιανῶν, σκοποῦσαι νὴν ἐπαναφορὰν τοῦ Ἰσραὴλ εἰς τὴν Παλαιστίνην, συνδιάζουσαι οὕτως τὴν πίστιν τῶν εἰς τὸν θρίαμβον τοῦ Χριστιανισμοῦ (τὸ ὅποιον κατὰ τὸ χριστιανικὸν δόγμα προλέγουσιν οἱ Προφῆται) μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ Ἰσραὴλ. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην ὁ Σιωνισμὸς ἀποβάνει κίνημα συμπληρῶς καὶ εἰς τὸν Χριστιανικὸν κόσμον.

Ἡ πνευματοποίηση τοῦ Ἑβραϊσμοῦ, δηλαδὴ

ὁ περιορισμὸς τοῦ Ἑβραϊσμοῦ εἰς τὴν ἰδέαν τὴν φιλοσοφικὴν ἢ θρησκευτικὴν, ἤρχισεν ἀπὸ τὴν Γαλλικὴν Ἐπανάστασιν.

Τὸ Μέγα Συνέδριον, τὸ συναχθέν εἰς τὸ Παρίσι τὸ 1806 ἀπὸ τὸν Μέγαν Ναπολέοννα, δὲν ἠθέλησε, ἢ δὲν ἠδυνήθη, ἢ δὲν ἐθεώρησε ἐντολὴν του νὰ καθορίσῃ τὴν μεταξὺ Ἑθνους καὶ δόγματος σχέσιν ἐν τῷ Ἑβραϊσμῷ, καθορίζον ἐν ταύτῳ τὴν λογικὴν σχέσιν μεταξὺ Ἑθνους καὶ Πατριδος, πρᾶγμα τὸ ὅποιον οἱ Ἑβραῖοι, ἐννοῶ τὸ μέρος ἐκεῖνο τῶν Ἑβραίων, τὸ ὅποιον δειλῶς προσβλέπει πρὸς τὸν Σιωνισμό, ἀκόμη σήμερον συγγέου, μὴ δυνάμενοι νὰ εὐρωσιν τὸν λογικὸν συμβιβασμὸν μεταξὺ τῶν καθηκόντων τῶν, ὡς πολιτῶν καὶ τῶν καθηκόντων, ὡς Ἑβραίων Ἑβραίων ὅχι μόνον τὸ δόγμα, ἀλλὰ τὴν φυλὴν καὶ τὴν ἐθνότητα.

M. X.

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

ΡΑΒΒΙΝΟΙ ΚΑΙ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ

Τονίζομεν ἐπιτήδεις τὴν λέξιν «δημοδιδάσκαλοι» καὶ ὅχι ἀπλῶς «διδάσκαλοι» διὰ νὰ δηλώσωμεν ἀκριβῶς τοὺς διδασκάλους τοὺς διδασκόντας τὴν νέαν μέθοδον, τοὺς διδάσκοντας σύμφωνα μετὰ τὴν νέαν παιδαγωγικὴν. Σήμερον δὲν ὑπάρχει Κράτος πολιτισμένον, δὲν ὑπάρχει δῆμος, δὲν ὑπάρχει κοινότης, καθὼς ἐπὶ παραδείγματι αἱ ἑλληνικαὶ Κοινότητες ἀπὸ Τουρκίας μέχρι Σουδάν, αἱ ὅποια νὰ μὴ ἀναθέτουσιν τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων τῶν εἰς δημοδιδάσκαλον.

Μόνον αἱ Ἑβραϊκαὶ Κοινότητες τῆς Ἀνατολῆς καὶ ἄλλων μερῶν ἀκόμη στεροῦνται διδασκάλων Ἑβραϊστῶν ἐνημέρων τῆς νεωτέρας παιδαγωγικῆς.

Μέχρι σήμερον ὅλη ἢ προσοχὴ τῶν Κοινοτήτων ἦτο ἐστραμμένη πρὸς τὸν Ραββῖνον ἢ τὸν Ἀρχираββῖνον καθὼς τὸν ὀνομάζουσαν κοινότητές τινες καὶ ὅταν ἔχουν ἕνα μόνον ραββῖνον, ὁ ὅποιος μετέρχεται ὅλας τὰς δευτερεύσας ὑπηρεσίας.

Ραββῖνος ἢ Ἀρχираββῖνος εἶναι ὑπόρρημα ἀπαραίτητον διὰ τὸ ὅποιον πολλαὶ Κοινότητες κάμνουν ἐνίοτε θυσίας ἀνωτέρας τῆς οικονομικῆς τῶν ἀντοχῆς.

Ἡ Κοινότης Κερκύρας, ἀνέκαθεν, προέβαινε εἰς ὑπογραφὰς τῶν μετῶν εὐπόρων μετῶν τῆς, διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ὁ μισθὸς τοῦ Ἀρχираββῖνου ἐπὶ τριετίαν. Ἡ μέθοδος αὕτη, ἢ ὀλίγον ἀσφαλῆς καὶ ὀλιγώτερον ἀξιοπρεπῆς, διότι ἐξαρτᾶ τὴν θέσιν τοῦ πνευματικοῦ ἀρχηγοῦ ἐκ τῆς γενναιοδωρίας ὀλίγων ἀτόμων,

εὐτυχῶς κατηργήθη ἐν Κερκύρα, ἀφ' ὅτου συνεστήθη τὸ «Ραββινικὸν Ταμεῖον» εἰς τὸ ὅποιον εἰσέρχονται ὅλα τὰ εἰσπραττόμενα ἐνοίκια τῶν κοινοτικῶν κτημάτων.

Καὶ δικαίως αἱ Κοινότητες καταβάλλουν πᾶσαν προσπάθειαν καὶ διαθέτουσιν σημαντικὰ διὰ τοὺς πόρους τῶν ποσὰ διὰ τὸν διορισμὸν Ἀρχираββῖνου, διότι Κοινότης ἄνευ πνευματικοῦ ἀρχηγοῦ ἰσοδυναμεῖ πρὸς Νοσοκομεῖον χωρὶς ἰατρὸν, πρὸς πλοῖον χωρὶς πλοίαρχον, πρὸς στρατὸν χωρὶς ἀρχηγόν.

Ποῖος ἄλλος ἀπὸ τὸν Ραββῖνον θὰ ἐδίδασκεν ἀπὸ τὸν ἱερὸν ἄμβωνα τὸν θεῖον λόγον ποῖος θὰ ἔλυε τὰς παρουσιαζομένας δογματικὰς ἀμφιβολίας ποῖος θὰ ἐφρόντιζε διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν, διὰ τοὺς πτωχοὺς, διὰ τοὺς ξένους;

Ἄλλ' ὁ Ραββῖνος ἐὰν εἶναι ἀνὴρ ἀξίας, λαμβάνει καὶ ὅλας τὰς ὠραίας πρωτοβουλίας: διοργανώσεις εὐεργετικῶν ἐορτῶν καὶ ἀγορῶν, διαλέξεις, νυκτερινὰ μαθήματα οικονομικὰ συστάσια καὶ εἴτι ἄλλο, ὅταν δὲν ὑπάρχουν ἄλλα πρόσωπα, ἢ καὶ ὑπάρχοντα δὲν ἔχουν κενὸν ἢ κῦρος νὰ γίνωνται ὠφέλιμα εἰς τὴν Κοινότητα.

Ὁ Ραββῖνος τέλος προσδίδει, ἐὰν εἶναι ἐγγράμματος καὶ μετὰ κῦρος καὶ χαρακτῆρα, εἰς εἶδος ἀγγλῆς εἰς τὴν Κοινότητα.

Ταῦτα περὶ τοῦ προσώπου τοῦ Ραββῖνου διὰ τὸ ἀπαραίτητον τοῦ ὁποίου πάντες εἶναι πεπεισμένοι.

Ἀλλὰ περὶ τοῦ ἄλλου προσώπου, περὶ τοῦ ὁποίου εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἡμετέρου ἀρθρου, τοῦ Ἑβραίου δημοδιδασκάλου, οὐδεμίαν φροντίδα εἰς τὰς Ἰσραηλιτικὰς Κοινότητας. Καὶ μέχρι τοῦδε, δὲν ὑπῆρχεν ἀληθῶς τοιοῦτον τι ζήτημα. Μέχρι τοῦδε, ἢ Ἑβραϊκὴ γλῶσσα ἐδιδάσκετο, ὡς καὶ τι προορισμένον νὰ μὴ κατανοηθῇ, ὡς μυστηριώδες τι ἀνάγνωσμα χωρὶς κανέν νόημα, σὰν κάποια καθολιστικὴ συνταγὴ πρὸς ἐξώρμισιν ποῖος οἶδε τινὰς δαιμόνας. Καὶ ὅμως, ὁ Ἑβραϊσμός ἀποστρέφεται τὸ μυστηριώδες, ἢ διδασκαλία τοῦ φωτεινῆ ὡς αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, ὡς αὐταὶ προώρισται νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὴν οἰκίαν, εἰς τὴν κοινὴν τὴν Ἑβραϊκὴν, σαφῆς, ἄνευ μυστηρίων.

Πᾶσα προσευχή, πᾶν ρητὸν τῆς Γραφῆς ἢ τῶν Ραββίνων πρέπει νὰ κατανοηθῇ. Ἡ «Καβανά» δηλαδὴ ἢ προσήλωσις εἰς τὰ λεγόμενα, τὴν ὁποῖαν οἱ Ἑβραῖοι ραββῖνοι συνιστοῦν, δὲν δύναται νὰ ὑπάρχη, ἐὰν ὁ Ἑβραῖος δὲν ἐννοεῖ τὴν γλῶσσαν τῶν προσευχῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἱερῶν βιβλίων.

Καὶ διὰ τὴν κατανόησιν τῶν ἱερῶν κειμένων ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνεννόησιν μεταξὺ τῶν σκορπισμένων μετῶν τοῦ Ἰσραὴλ, ἢ διδασκαλία ἢ εὐμέθοδος τῆς Ἑβραϊκῆς γλώσσης ἀπέβη σήμερον ἀπαραίτητος.

Και διὰ τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἐν μόνον μέσον ὑπάρχει τὸ ἐξῆς: διδάσκαλος, γνωρίζων τὴν γλῶσσαν, ὁμιλῶν καὶ γράφων αὐτὴν καθὼς οἱ διδάσκαλοι ὄλων τῶν ἄλλων γλωσσῶν τοῦ κόσμου· μετὰ ἄλλα λόγια («εβραϊστὴς δημοδιδάσκαλος»).

Ἐὰν μέχρι τοῦδε οἱ Κοινοὶτες δὲν ἐσκέφθησαν εἰς τὸν τοιοῦτον δημοδιδάσκαλον, εἰς τὸ ἐξῆς ἐκάστη Κοινότης θέλει ἀναγράψῃ μεταξὺ τῶν πρώτων τὰ δι' αὐτὸν ἀπαιτούμενα ἐξόδα, πλῆσιον ἐκείνων τοῦ Ραββίνου ἢ Ἀρχιραββίνου...

Χωρὶς τὰ δύο αὐτὰ κονδύλια, μία Κοινότης ὄσα καὶ ἂν καταβάλλωσι τὰ μέλη τῆς δι' οὓς δῆποτε ἄλλους σκοπούς, εἶναι ἀνύπαρκτος ἐβραϊκῶς, πραγματικῶς.

Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει Κοινότης, ἢ ὁποῖα ἐκ τῶν ἐνότων νὰ μὴ ἔχη τοιαῦτα μέσα. Μετὰ τὴν καλὴν θέλησιν, μετὰ ὀλίγην αὐταπαρνήσιν, ἐκ μέρους προπάντων τῶν πλουσίων, τοὺς ὁποίους ἐκάστη Κοινότης ἔχει, τὰ ἀπαιτούμενα ἐξόδα εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξοικονομοῦνται, διὰ τὸν Ραββίνον καὶ τὸν διδάσκαλον.

Ὅπως δὲ τὸ ζήτημα τοῦ δημοδιδασκάλου (ἐβραϊκῶς διδασκαλεῖα παρέχοντα «νεύς» διδασκάλους ὑπάρχοντες ἐν Ρωσσίᾳ, Γερμανίᾳ, καὶ Παλαιστίνῃ) εἶναι ἐκ τῶν δύο τὸ εὐκολώτερον, διότι εἶναι ζήτημα προσωπικόν, προσωπικῆς ὠφελείας. Ποῖος γονεὺς δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ μὴ χάνουν τὰ παιδιὰ του ἀδίκως τὸν κενὸν τῶν ἀλλὰ νὰ μάθουν τὰ ἐβραϊκὰ ἀπὸ ἱκανὸν διδάσκαλον; φθάνει λοιπὸν ἢ καλὴ θέλησις καὶ μόνον τῶν γονέων μετὰ μικρὸν βοήθημα ἴσως τῆς Κοινοῦτος, ἵνα τὸ ζήτημα τοῦ διδασκάλου λυθῇ ἀμέσως, ἀπὸ τὸ ἐρχόμενον **οχολικὸν** ἔτος ἐὰν πραγματικῶς ὑπάρχουν γονεῖς σκεπτόμενοι ἐβραϊκῶς καὶ πραγματικῶς.

Διατὶ δὲν ἄρχονται αἱ Κοινοὶτες, αἱ ἔχουσιν σχετικῶς τὰ μεγαλύτερα μέσα, αἱ Κοινοὶτες Κερκύρας, Ἰωαννίνων, Βόλου;

Περὶ Θεσσαλονίκης περιττεύει νὰ γίνῃ λόγος ἀφοῦ αὕτη ἔχει τὸ ἀνώτερον *Talmoud Torā* (Ἐβραϊκὸν Σχολεῖον) τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Ἑυρώπης ἐν γένει, ὅπου ὄχι μόνον ἡ ἐβραϊκὴ διδασκαλεῖα ὡς γλῶσσα ζωντανή, ἀλλ' ὅπου ἡ διδασκαλία γίνεται ἐβραϊστῆ!

Τὸ σύνθημα λοιπὸν τῶν Σιωνιστῶν εἰς τὰς Κοινοὶτητας ἔστω τὸ ἐξῆς: «Θέλομεν δημοδιδάσκαλον ἐβραϊστὴν!» γνωρίζοντα νὰ ὁμιλῇ καὶ νὰ γράφῃ τὴν ἐβραϊκὴν ἵνα τὴν διδάξῃ εἰς τοὺς μαθητάς του.

Ὁ Ἐβραϊστὴς

Υ. Γ. Προβάλλει τὸ ζήτημα. Ἐὰν μία Κοινότης ἔχει μικρὰ μέσα, τί πρέπει νὰ προτιμήσῃ τὸν Ραββίνον ἢ τὸν διδάσκαλον;

Προτιμώτερον νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τὸν διδάσκαλον, τὸσον μᾶλλον ὅσον διδάσκαλος διπλωμα-

ματοῦχος, γνωρίζων ἐκτὸς τῆς ἐβραϊκῆς, καὶ μίαν ἢ δύο εὐρωπαϊκὰς, δύναται ἐν μέρει νὰ ἀντικαταστήσῃ εἰς τὰς προοδευτικὰς πρωτοβουλίας τὸν Ραββίνον.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΠΕΡΙ ΕΒΡΑΙΩΝ

Πολλοὶ Ἕλληνες ἔγραψαν περὶ Ἐβραίων. Κρίνομεν ἄξιον λόγου νὰ περιλάβωμεν εἰς τὰς στήλας τῆς «Ἰσραηλιτικῆς Ἐπιθεωρήσεως» τὰ ὑφ' Ἑλλήνων περὶ Ἐβραίων γραφέντα, τὸσον μᾶλλον ὅταν σπάνια καὶ δυσεύρετοι κατήρησαν αἱ ἐκδόσεις τῶν συγγραμμάτων.

Ἀρχόμεθα ἀπὸ τὴν εἰσαγωγὴν τὴν ὁποίαν ὁ Κεφαλλῆν Ἰακωβάτος ἔγραψε εἰς τὸ συγγράμμα του «Τὰ Γενέθλια καὶ ἡ Νομοθεσία τῶν Ἐβραίων» τὸ ἐκτυπωθὲν ἐν Κεφαλληνίᾳ τὸ 1862.

Ὁ Ἰακωβάτος ἐχρημάτισεν βουλευτὴς καὶ πρόεδρος τῆς Ἰονίου Βουλῆς, ἐθνομάρτυς ὑποστὰς πενταετῆ εἰρκτὴν εἰς τὰ Κύθηρα, ἦτο δημοσιογράφος ἐκ τῶν κρατίστων, ἱστορικὸς καὶ ποιητής.

Τοῦ φιλελευθέρου καὶ λογίου Κεφαλλῆνος τὰ περὶ Ἐβραίων ἄρχονται ὡς ἐξῆς:

«Ὅσοι λαοὶ παρέρχονται ἀπὸ τὸ θεάτρον τοῦ κόσμου, ἢ ὅπως δῆποτε ἀπολύουν τὸν βίον τῆς αὐθυπαρξίας των, καὶ ἀφίουν συνάμα ὀπισθὲν των σημεῖα διαρκῆ, καὶ ἐξοχὰ νοὸς προϊόντα, εἶναι λαοὶ μεγάλοι καὶ ἄξιοι τοῦ ἰεραρχοῦ καὶ τῆς ἐμβριθοῦς μελέτης τῶν ἐπερχομένων γενεῶν, διότι ἂν ὑπέκυψαν εἰς τοὺς ἄλλους ἀναποφεύκτους τῆς φύσεως νόμους, ἢ τὰς βουλάς τῆς θείας προνοίας, δὲν ἐχρημάτισαν ὅμως καὶ κατὰ τὴν πορείαν τοῦ βίου των ἐντελῶς ἄγονοι καὶ ἀνωφελεῖς πρὸς ἐαυτοὺς καὶ τὴν λοιπὴν ἀνθρωπότητα.

Τὰ δικασθέντα ἔχνη καὶ τὰ μνημεῖα τῆς ἀριστονοίας των, ἐνῶ καταδεικνύουν τὴν ὁποίαν εἶχον συνείδησιν τῶν πράξεών των καὶ τῆς ἐντὸς τοῦ κόσμου ἀποστολῆς των, διαχέουν προσέτι καὶ λάμπιν ἀκτινοβολοῦν ἐπὶ τῶν μεταγενεστέρων, καὶ ὠθοῦν αὐτοὺς εἰς κατακτήσεις προοδευτικώτερας, μᾶλλον συναδούσας μετὰ τὰς συγχρόνους ἀνάγκας των, τὸν ἰδιάζοντα χαρακτῆρα των καὶ τὴν τελικὸν προορισμόν των. Λαοὶ τοιοῦτοι δύναται δικαίως ν' ἀποκαλεσθῶσι καὶ εὐεργέται τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Μεταξὺ δὲ τούτων κατέχουν τὴν πρώτην θέσιν οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ἐβραῖοι. Ἐκεῖνοι μὲν, ἕνεκα κυρίως τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν τεχνῶν, διὰ τῶν ὁποίων ἐμεγάλυνον ἐαυτοὺς καὶ ἐφώτισαν τὸν κόσμον· οὗτοι δέ, ἕνεκα τῶν θεοδότων νόμων των καὶ τῆς θρησκείας ἐκείνης, τῆς

ὁποίας λαμπρὸν ἐξαχόμενον εἶναι ὁ χριστιανισμός. Διαπραγματευθέντες εἰς προγενέστερον πόνημα περὶ τῶν πρώτων, θέλομεν ἀσχοληθῆναι εἰς τοῦτο περὶ τῶν δευτέρων.

Ἐὰν ἡδύνατο εὐκόλως νὰ γνωρισθῇ ἡ ἀφετηρία ἐκάστου λαοῦ ἢ ἔθνους, καὶ τὰ βήματα τῆς βελτιολογικῆς αὐτῶν προόδου καὶ ἀναπτύξεως δὲν ἀνεμιγνύοντο μετὰ μυθικὰ πλάσματα, ποικίλας ὑποθέσεις καὶ τολμηρὰς εἰκασίας, ἤθελον καὶ μετὰ πλειοτέρας θετικότητος καὶ ἀκριβεῖας γνωρίζεσθαι καὶ ἐκτιμᾶσθαι ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων τὰ διάφορα προϊόντα τῆς ἐνεργείας καὶ δικαιοσύνης των. Ἡ κοινωνικὴ αὐτῶν κατάστασις ἐξηγουμένη ἐκ τῶν διχθεχομένων παραδόσεων, τῶν παρεδεδεγμένων ἠθῶν, καὶ τῶν καθιερωμένων ἐθίμων, ἤθελεν οὕτω παρέχει καὶ τὴν κλειδὸν τῆς ἐρμηνείας τῶν νόμων, καὶ ὄλων τῶν ἠθικῶν καὶ πνευματικῶν φαινομένων.

Ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ ἱστορία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους δὲν μᾶς προσφέρει πανταχοῦ τοιοῦτον καθαρὸν κάτοπτρον. Ὀλων σχεδὸν τῶν ἔθνων ἡ γέννησις καὶ ἡ προαγωγή, ὑποκρύπτουσι ἐντὸς τοῦ χρόνου ἀπέριον αἰῶνων καὶ δὲν ἐξέρχονται, εἰμὴ ὡς ἀπὸ ἄβυσσον, τῆς ὁποίας τὸ ἀμέτρητον βάθος καὶ τὸν ἀόρατον πυθμένα ἀδυνατοῦν νὰ ἐξανοίξουν καὶ τὰ βλέμματα τῶν ὀξυδερκεστέρων θεατῶν. Μόνα ἔθνη τὰ ὁποῖα ἠτύχησαν νὰ μεταδώσωσι εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς τὴν ἱστορίαν τοῦ βίου των ἀπλουστάτην, καὶ ἀπηλλαγμένην ἀπὸ μύθους καὶ πλοκάς φαντασιώδεις, εἶναι ἐκ μὲν τῶν ἀρχαίων τὸ ἔθνος τῶν Ἐβραίων, ἐκ δὲ τῶν νεωτέρων ἐκεῖνο τῶν ὁμοσπόνδων πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς.

Ἀμφοτέρων τῶν ἔθνων τούτων δυνάμεθα ἐπίσης νὰ μάθωμεν σαφῶς τὴν ἀφετηρίαν, νὰ βεβαιώσωμεν βῆμα πρὸς βῆμα μετὰ αὐτὰ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς προαγωγῆς των, νὰ ἐξακριβώσωμεν τὰς παραδόσεις των, νὰ εἰσδύσωμεν εἰς τὰ ἦθη καὶ ἔθιμά των, νὰ ἐρμηνεύσωμεν δι' αὐτῶν τοὺς νόμους καὶ ἐκεῖνα διὰ τούτων, καὶ νὰ σπουδάσωμεν ἐν ἐνὶ λόγῳ ἀσφιλῶς τὰς διαφόρους μορφὰς καὶ τὰ προϊόντα ὄλου τοῦ βίου των.

Τὸ ἔθνος λοιπὸν τῶν Ἐβραίων, πρὸς τὸ ὁποῖον ὁ χριστιανικὸς πολιτισμὸς ὀφείλει τὰς πρώτας θρησκευτικὰς βάσεις τῆς ὑπάρξεώς του, δὲν ἐξῆλθεν ὡς ἐκεῖνο τοῦ Δευκαλίωνος ἐκ τῆς ἀνθρωποποιήσεως τῶν λίθων, ἢ ὡς ἐκεῖνο τῶν Αἰθιοπῶν ἐκ τῆς γῆς καὶ τῆς θερμότητος τῶν ἠλιακῶν ἀκτίνων, ἀλλ' ὡς ἡ θεόπνευστος ἱστορικὴ Βίβλος τῶν πατέρων του μαρτυρεῖ, ἐκ τῆς φυσικῆς καταγωγῆς ἐνὸς ἀνθρώπου ἀπλοῦ καὶ μὲν καὶ ποιμενικοῦ, ἀλλὰ σοφοῦ καὶ ἐναρέτου, καὶ ἕνεκα τούτου ἀγαπωμένου καὶ ὀδηγουμένου ὑπὸ τοῦ Δημιουργοῦ τῶν ὄλων. Ὁ Ἀβραὰμ ἐχρημάτισεν ὁ κορμὸς, ἐκ

τοῦ ὁποίου ἐβλάστησε τὸ περιούσιον ἐκεῖνο ἔθνος.

Ἐκ τοῦ ἀνδρὸς τούτου λαμβάνοντες τὴν ἀφετηρίαν, δυνάμεθα νὰ ἀκολουθήσωμεν τὴν πορείαν τοῦ βίου του τακτικῶς καὶ μέχρι τῶν ἡμερῶν μας ἐὰν θέλωμεν, χωρὶς ποτὲ ν' ἀπαντήσωμεν τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν παρεμφερῆ ἀπὸ τὰ ὑφάσματα τῆς μυθολογίας, ἢ τοὺς βεβακισμούς τῆς κενοδοξίας. Ἀλλ' ἡμεῖς εἰς τὸ παρὸν πόνημα προθεθέμεθα μόνον σκοπὸν νὰ ἐκθέσωμεν τὰ γενέθλια καὶ τὴν νομοθεσίαν του, μέχρι τῆς τελευταίας τοῦ μεγαλοφυοῦς καὶ θεοκλήτου αὐτοῦ νομοθέτου. Μολοντοῦτο καὶ ἐντὸς τοῦ ὁρισμένου τούτου κύκλου τοῦ ἔργου μας, θέλομεν πολλάκις λάβει ἀφορμὴν νὰ θιζώμεν καὶ τὴν προγενεστέρην καὶ μεταγενεστέρην ἱστορίαν του.

Σκεπτόμενοι ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς προόδου, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν μεγάλων καὶ σκληρῶν δοκιμασιῶν, τὰς ὁποίας ὑπέστη τὸ Ἰσραηλιτικὸν ἔθνος μέχρις οὗ κατηρτίσθη διὰ τοῦ Μωσῆος πολιτεύματος καὶ ἐγκτεστάθη εἰς τὴν κληρονομίαν τῶν πατέρων του, εἶναι μὲν ἀδύνατον νὰ ἀρνηθῶμεν τὴν ἀπανταχοῦ συνοδεύσαν τὰ διχθήματά του ἀντίληψιν τῆς θείας Προνοίας, ἀλλ' εἶναι ὡσαύτως καὶ δύσκολον νὰ μὴ ἀναγνωρίσωμεν, τὴν ὁποίαν ἐξασκοῦν ἀκαταμάχητον ἐπιρροὴν αἱ παραδόσεις καὶ τὰ οἰκογενειακὰ ἔθιμα ἐπὶ τῆς ψυχῆς τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς συστάσεως καὶ διατηρήσεως τῶν ἔθνων. Ἡ ἰσχὺς των εἶναι τοσοῦτον ἀδιάσπαστος, ὥστε οὔτε τὸ μακρὸν τῶν αἰώνων, οὔτε αἱ δεινὰ τοῦ βίου περιπέτεται δύναται ποτὲ νὰ τὴν κατατρέψωσι, ἢ καὶ μικρὸν νὰ τὴν ἐξασθενίσωσι.

Διὰ τῆς ἐπιρροῆς καὶ τῆς ἰσχύος τῶν παραδόσεων καὶ τῶν οἰκογενειακῶν ἐθίμων ἠυξήθη ὁ Ἐβραϊκὸς λαός, ἔζησεν ἐν τῷ μέσῳ ἐτέρων ἐχθρικῶν φυλῶν, ἀπεδήμησεν εἰς ξένην γῆν, καὶ διετηρήθη ὑπὸ τὸ βάρος πολυετοῦ δουλείας. Ἡ ἰδέα ἐνὸς μόνου Θεοῦ δημιουργοῦ τῶν ὄλων, ἢ πρὸς αὐτὸν διὰ θυσιῶν ὀφειλομένη λατρεία, ἢ ἐκ διαλειμμάτων ἀποκαλύψις του, αἱ προαγγελίαι καὶ αἱ ὑποσχέσεις του, αἱ προσφερόμεναι ἀμοιβαὶ πρὸς τὸν δίκαιον καὶ τηρητὴν τῶν ἐντολῶν του, αἱ τρομεραὶ ποινὰι κατὰ τοῦ ἀμαρτωλοῦ καὶ τοῦ παραβάτου τῶν διαταγῶν του, ἡ δημιουργία τοῦ παντός καὶ ἅπαντα τὰ διατρέξαντα πρὶν καὶ μετὰ τὸν παγκόσμιον κατακλυσμὸν, ἦσαν ὅλα παραδόσεις διαβιβασθεῖσαι παρὰ τοῦ Ἀβραὰμ πρὸς τὸν Ἰσαὰκ, καὶ παρὰ τούτου πρὸς τὸν Ἰακώβ, ὅστις τὰς μετέδωκεν ἐπηυξημένας πρὸς τοὺς δώδεκα υἱούς του, ἐκ τῶν ὁποίων προϊόντος τοῦ χρόνου, προέκυψαν αἱ ἀπαρτίσασαι τὸ ἔθνος τῶν Ἐβραίων δώδεκα φυλαί.

Ὡσαύτως ὁ ποιμενικὸς καὶ σκηνητικὸς βίος, ἡ πολυγαμία, ἡ δουλεία, ἡ ἀπλήτης τῆς δικαί-

της, ή προς τούς πρεσβυτέρους ύποταγή, και τὸ πατριρχικὸν κράτος, ἦσαν ἕλα ἔθιμα οἰκογενειακά, τὰ ὁποῖα διεβιβάζοντο ἀπαρμειώτα πρὸς τούς διαδόχους τοῦ Ἀβραάμ. Αὐτὰ ταῦτα τὰ ἔθιμα μετὰ τῶν θεοκρατικῶν παραδόσεων, δικαιηρούμενα εἰς τὴν Χαναναϊαν γῆν, μετεφέρθησαν και εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὅπου οἱ Ἑβραῖοι ἐπληθύνθησαν σφόδρα, μολοντί διηγόν ὑπὸ τὸ ἄχος τῆς ἀπανθρωποτέρας τυραννίας.

Ἄλλ' αὕτη οὐδόλως ἔσχυεν νὰ μεταβάλλῃ ἢ και ἀπλῶς νὰ χαλαρώσῃ τὰς ἰδίαις αὐτῶν παραδόσεις και τὰ ἔθιμα. Ταῦτα ἀπεναντίας ἔτι μάλλον τούς συνέσφιγγον, τούς ἐδιοικουσαν και τούς ἀπέτρεπον ἀπὸ τοῦ νὰ συγχωνευθῶσι μετὸν λαόν, ὅστις τούς ἐδέσποζε· ἦσαν κυρίως τὰ ἀνυπέροβλητα χάσματα, τὰ ὁποῖα ἀενάως τούς διεχώριζον, διότι και ἂν αἱ τυραννίαι ἐξέλιπον, αἱ παραδόσεις και τὰ ἔθιμα ἤθελον πάντοτε παρεμβάλλει φραγμούς ἀδιαβάτους μεταξὺ Ἑβραίων και Αἰγυπτίων· ἦσαν ἡ πίστις και ἡ θρησκεία των, αἵτινες ἀπῆρτιζον τὸν ἰδιαίτερον ἔθνικὸν χαρακτῆρά των, και ὑπέκρυπτον συνάμα τὰ γόνιμα σπέρματα τῆς μεγάλης και παγκοσμίου ἀποστολῆς, εἰς τὴν ὁποίαν ἦσαν προωρισμένοι.

Ὁ ὑψηλὸς οὗτος προορισμός, ὅστις ἐγκυμονεῖτο διὰ τέσσαρας αἰῶνας ἐντὸς τῶν σπλάγχων τοῦ δούλου και ποιμενικοῦ ἐκείνου λαοῦ, και ὅστις μετὰ τὸ τέλος τῶν προδιατεταγμένων δοκιμασιῶν, ἔμελλε νὰ τὸν ἀναδείξῃ λαὸν ἐλεύθερον, ἰσχυρόν, ἔνδοξον και θεῖον, ἀνέτειλε τέλος πάντων και ἀνεπτύχθη εἰς ὄλον αὐτοῦ τὸ μεγαλεῖον, τὴν σοφίαν και τὴν ἔμπνευσιν τῆς ἀποστολῆς του.

Ἄνῆρ ἔκτακτος, διαφυγὼν κατὰ θεῖαν οἰκονομίαν τὴν μοχθηρίαν τῶν τυράννων του εἰς τὴν στιγμήν τοῦ τοκετοῦ, ἐξῆλθεν ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Λευί, ὅστις διὰ τῆς συναρρωγῆς τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ, και τὸν λαόν του ἠλευθέρωσεν ἐκ τῆς δουλείας, και ὀδηγὸς αὐτοῦ ἐχρημάτισε μέχρι τῆς τελευτῆς του, και νομοθεσίαν κατάλληλον τοῦ ἐχορήγησε, και τὰς παραδόσεις του ἐσυστηματοποίησε, και τὰ ἦθη του διὰ τῶν νόμων ἐρρύθμισε και ἐκανόνισεν. Ὁ μεγαλοφυὴς και θεόπνευστος οὗτος ἀνῆρ ἦτον ὁ Μωϋσῆς. Ἡμεῖς ἐνταῦθα δὲν ἐξετάζομεν ὡς θεολόγοι τὸν ἔξοχον τοῦτον τοῦ Θεοῦ προφήτην, ἀλλ' ὡς ἱστορικοί, και ὡς τοιοῦτοι θέλομεν ρίψει και ταχὺ βλέμμα ἐπὶ τῆς νομοθεσίας του, και ἐπὶ τοῦ καταρτισθέντος κατὰ συνέπειαν αὐτῆς Ἰσραηλιτικοῦ ἔθνους.

Ἡ νομοθεσία τοῦ Μωϋσῆος δὲν εἶναι ἐν ἀπλοῦν ἐπινόημα τῆς φαντασίας του, οὔτε μία μεταφύτευσις ἀλλοθεντῶν θεσμῶν· αὕτη ἔχει μὲν ὡς βᾶσιν τὰς προγονικὰς παραδόσεις και τὰ ἴδια ἔθιμα, και ὡς ζωοποιὸν δύναμιν τὴν θεῖαν ἔμπνευσιν. Ὁ Μωϋσῆς εὔρε τὴν ὕλην, οὕτως εἶπεῖν, διεσπαρμένην ἐντὸς τοῦ ἔθνους

του, και ὡς μεγαλοφυὴς ἀρχιτέκτων, συνέλαβε τὸ σχέδιον, συνέλεξε τὴν ὕλην αὐτὴν, τῆς ἔδωκε μορφήν και τύπον, και ἀνήγειρε τὸ ὄρατον και στερεὸν αὐτοῦ οἰκοδόμημα.

Πολλὰ δὲ ἐξωτερικὰ περιστάσεις συνετέλεσαν εἰς τὴν κλῆν ἐκβασιῶν και τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου του. Αἱ πολυετεῖς τυραννίαι τῶν Αἰγυπτίων, εἶχον ἤδη ἐξαντλήσει τὴν ὑπομονὴν τῶν Ἑβραίων· ὁ καιρὸς τῆς ὑποσχέσεως ἐπανόδου εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων των, ἤγγιζε πλέον εἰς τὸ τέλος του· ἡ πίστις πρὸς τὸν θεῖον ἄνδρα, ὅστις ἀνεδέχετο τὸ ὑψηλὸν κατόρθωμα τῆς ἀπελευθερώσεώς των, ἦτον ἀπερίοριστος· τὰ τεράστια ἔσα διενεργούσε κατὰ τῶν τυράννων των, ἐνίσχυον και ἐστερέωνον τὰς πεποιθήσεις των—ὥστε τὰ πάντα συνέδραμον πρὸς τὴν εὐώδισιν και τὴν εὐτυχεῖ διεξαγωγὴν τοῦ μεγάλου ἐπιχειρήματος. Ἐκτακτος μόνον νοῦς ἀπαιτεῖτο, ἵνα ἐννοήσῃ τὴν ἐποχὴν του, νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῶν περιστάσεων, νὰ ἔχῃ τὴν ἰσχυρὰν θέλησιν, και λαμβάνων τὸ θάρρος, νὰ φέρῃ εἰς πέρας και τὴν ιδέαν του.

(Ἐπεταῖ συνέχεια)

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ

ΔΑΝΑΟΙ ΚΑΙ ΔΑΝΙΤΑΙ

Φίλε κύριε Διευθυντά,

Ἄναγνοῦς τὰ εἰς δύο τελευταῖα τεύχη τῆς «Ἰσραηλιτικῆς Ἐπιθεωρήσεως» δημοσιευθέντα ἄρθρα δύο ἐγκρίτων συνεργατῶν σας περὶ τῆς συγγενείας τῆς Ἑβραϊκῆς φυλῆς τοῦ Δάν πρὸς τούς Δαναοὺς τῶν ἡρωϊκῶν χρόνων τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἔκρινα ὅτι θὰ συντελέσω ἴσως και ἐγὼ κατὰ τι εἰς διευκρίνισιν τοῦ ζητήματος, γράφων δύο λέξεις ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Συγγένειαν, ἢ μάλλον κοινὴν καταγωγὴν τῶν ἐν Πελοποννήσῳ Δαναῶν και τῆσὲν τῷ Ἰσραὴλ φυλῆς τοῦ Δάν, δύναται τις νὰ παραδεχθῇ ὡς πιθανωτάτην, ἐὰν λάβῃ ὑπ' ὄψιν, ὅτι κατὰ τὴν προελληνικὴν λεγομένην ἐποχὴν τῆς Παναρχαίας Ἑλλάδος πολλαὶ ἐποικίσεις ἀσιατικῶν φυλῶν ἐγένοντο εἰς τὰς νήσους και εἰς τὴν Πελοπόννησον, και δὴ σημιτικῆς καταγωγῆς, ταῦτο τὸ ὄνομα ὅμως τῶν ἐν Ἑλλάδι Δαναῶν πρὸς τούς Ἑβραίους Δανίτας δὲν εἶνε δυνατόν νὰ δεχθῇ ὁ ἱστοριοδίφης τῶν παναρχαίων ἐκείνων χρόνων, διότι ἡ ἐν Ἑλλάδι ἐγκατάστασις τῶν Δαναῶν τυγχάνει πολλῶ ἀρχαιότερα τῆς ἐν τῇ γῇ Χανανὰν ἐγκαταστάσεως τῶν ἐξ

Αἰγύπτου ἐξελευσῶν ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Μωϋσῆος δώδεκα τοῦ Ἰσραὴλ φυλῶν. Αἱ παραδόσεις τῶν προϊστορικῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος χρόνων, αἱ συμπίπτουσαι και πρὸς τὰ γεγονότα τῆς Αἰγυπτιακῆς ἱστορίας τὰ ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς τῶν αἰγυπτιακῶν μνημείων περισωθέντα μέχρις ἡμῶν, φέρουσιν ὅτι ὁ Δαναὸς και ὁ Αἴγυπτος ἦσαν δύο ἀδελφοί, υἱοὶ τοῦ Βήλου, οἵτινες κατεῖχον τὴν Αἴγυπτον ἐξ ἡμισείας ἑκάτερος, ἀλλ' ὅτι ἐκραγέντος πολέμου μεταξὺ αὐτῶν, ἠτήθη και ἀπεδιώχθη ἐκ τῆς χώρας τοῦ Νείλου ὁ Δαναὸς, ὅστις και διαπλεύσας τὰς θαλάσσας κατέφυγεν εἰς τὸ Ἄργος μετὰ τῶν πενήκοντα αὐτοῦ θυγατέρων και τῆς λοιπῆς ἀκολουθίας. Ἡ μυθικὴ αὕτη παράδοσις ἀποτελεῖ προφανῶς μακρυνὴν ἀπήχησιν τῆς ἱστορίας τῶν Ἰσραηλίων, ἡτοι ποιμένων βασιλέων, οἵτινες σημιτικῆς ὄντες καταγωγῆς, ἀφοῦ ἐπὶ 660 ἔτη ἐδέσποσαν ἐν Αἰγύπτῳ, ἀπεδιώχθησαν ἐκεῖθεν ὑπὸ τοῦ Ἀμᾶσιος τοῦ Α', τελευταίου βασιλέως τῆς 17ης δυναστείας και ἱδρυτοῦ συνάμα τῆς ἀπ' αὐτοῦ ἀρχομένης 18ης δυναστείας. Τὸ γεγονὸς τοῦτο, συντελεσθὲν μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Ἀβάρεως, τοῦ τελευταίου ἐν τῷ Δέλτῳ φρουρίου τῶν Ἰσραηλίων, ἐπῆλθε κατὰ τὸ ἔτος 1720 περίπου πρὸ Χριστοῦ. Ἐπομένως ἡ ἐν Ἄργει ἐγκατάστασις τοῦ φυγάδος Δαναοῦ ἀνάγεται εἰς τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς 18ης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος. Ἐν τῷ ἔξοδῳ τῶν Ἑβραίων ἐξ Αἰγύπτου και ἐν Παλαιστίνῃ ἐγκατάστασιν των ἐγένετο περὶ τὰ τέλη τοῦ 18ου αἰῶνος π.Χ. ἐπὶ τοῦ Φαραῶ Μενεφθὰ κατὰ τινὰς, ἢ Σέτη τοῦ Β', κατ' ἄλλους, τῆς 19ης αἰγυπτιακῆς δυναστείας· δηλαδὴ τέσσαρας αἰῶνας βραδύτερον. Εἶνε δὲ γνωστόν, ὅτι ἡ ἐν Πελοποννήσῳ Δαναοὶ τὸν μνημονευθέντα Δαναὸν παρεδέχοντο ὡς γενάρχη αὐτῶν· ἢ μάλλον ὁ Δαναὸς οὗτος δὲν ἦτο ἐν ἄτομον ἀλλὰ ὄνομα ὀλοκλήρου λαοῦ ἐκπροσωπομένου ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἢ ἡγέτου αὐτοῦ. Καὶ ἡ παραγωγή δὲ τῆς λέξεως Δαναὸς ἀποδεικνύει ὅτι πράγματι πρόκειται περὶ λειψάνων τῶν Ἰσραηλίων φυλῶν ἐξ Αἰγύπτου και εἰς Ἄργος ἐγκαταστάτων. Διότι τῆς ἐν Αἰγύπτῳ Τάνεως χρησιμευσάσης ὡς καθέδρας τῶν Ἰσραηλίων, ἐκαλοῦντο οὗτοι Τανῖται ἐκ τῆς πρωτεύουσας των· ἀλλ' ἡ πόλις Τάνις ὑπὸ τῶν ἐγγχωρίων Αἰγυπτίων ἐπροφέρετο Ζάνι, τὸ δὲ ἔθνικόν Τανίτης ἐλέγετο ἐν τῇ αἰγυπτιακῇ γλώσσῃ Ζαναγιοῦ, ὡς δύναται τις νὰ πεισθῇ ἀνατρέχων εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Maspero. Τὸ Ἑλληνικόν, ἄρα Δαναὸς, δὲν εἶνε παρὰ αὐτὸ τοῦτο τὸ αἰγυπτιακὸν Ζαναγιοῦ μετὰ προφορὰν ἐξελληνισμένην, και δὲν σημαίνει ἄλλο τι παρὰ τὸ ἔθνικόν Τανίτης, κάτοικος τῆς Τάνεως. Οἱ Δαναοὶ λοιπὸν τῆς Ἑλλάδος ἦσαν Τανῖται Ἰσραηλίων διωχθέντες ἐξ Αἰγύπτου ὑπὸ Ἀμᾶσιος τοῦ Α' και καταφυγόντες εἰς Ἄργος, ὅπου

προὔπηρχον ἤδη Αἰγυπτιακὴ ἀποικία εἰς προγενετέρους χρόνους ἱδρυθεῖσα. Οἱ βασιλεῖς τοῦ Ἄργους, Φορωνεὺς, Ἄπις ὁ τοῦ Φορωνεὺς, και Γελάνωρ, ἦσαν αἰγυπτιακῆς καταγωγῆς και πολὺ προγενέστεροι τοῦ Δαναοῦ.

Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων ἀριθμητικῶς προκύπτει πόσον προγενέστεροι τῶν ἐν Παλαιστίνῃ υἱῶν τῆς φυλῆς Δάν ἦσαν οἱ ἐν Ἑλλάδι Δαναοί. Τοῦτο ὅμως οὐδόλως ἀποκλείει τὴν κοινότητα τῆς καταγωγῆς των, διότι πολὺ πιθανὸν εἶνε, και ἡ φυλὴ τοῦ Δάν νὰ κατήγετο ἐπίσης ἐκ τῶν Ἰσραηλίων ἐν Αἰγύπτῳ Τάνεως, μία μερὶς τῶν ὁποίων, μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ Κράτους των, νὰ ἀνεμίχθη πρὸς τούς ἐν Αἰγύπτῳ τότε μένοντας υἱοὺς Ἰσραὴλ, και νὰ διετήρησε τὸ ὄνομα Δάν ὡς ἐνδεικτικὸν τῆς εὐγενεῖς καταγωγῆς τῶν ἀνηκόντων εἰς αὐτὴν.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Ν. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ

ΛΟΓΟΙ ΑΠΟ ΑΜΒΩΝΟΣ

ΑΠΑΓΓΕΛΘΕΝΤΕΣ

ΦΕΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΝ

Λόγος τοῦ Δ)ρος Μαργκούλιες

Τὴν ἐξῆς ἐπιστολὴν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ παρεπιδημοῦντος ἐν Φλωρεντίᾳ καθηγητοῦ Καλοῦ :

Φλωρεντία Ἰουνίου

Ὁ Αἰδουσιμώτατος ἀρχιεπίσκοπος Δόκτωρ Μαργκούλιες ἀπήγγειλεν θαυμάσιον λόγον κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ Σαββατοῦ εἰς τὴν Μεγάλην Συναγωγὴν.

Θέμα τοῦ λόγου ἦτο τὸ ἐξῆς : Ἀποτελεῖ ὁ Ἰσραὴλ ἀποκλειστικῶς θρησκευτικὸν Σωματεῖον ἢ λαόν, καθὼς ὅλοι οἱ ἄλλοι λαοί ; Θέμα ἐπίκαιρον κατὰ τὴν ἐπέτειον τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Σινᾶ ἡμέραν καθ' ἣν ἤρχησεν ἡ ἀποστολὴ τοῦ Ἰσραὴλ ἐν τῷ κόσμῳ.

Ὁ Δεκάλογος, ἂν και διὰ τὸ περιεχόμενον του ἐν γένει φαίνεται ἀποκλείων πᾶσαν ἔθνικὴν ιδέαν, ἐν τούτοις μετὰ τὴν πρώτην ἐντολὴν : Ἐγὼ εἶμι Κύριος ὁ Θεὸς σου ὁ ἐξογαγὼν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας, δηλοῖ φανερὰ ὅτι ἡ Ἀποκαλύψις ἐγένετο ἐνώπιον ἀνθρώπων ἐχόντων τὰ διακριτικὰ ἀληθινοῦ λαοῦ.

Ἄλλὰ τὴν ἀπόδειξιν ὅτι ὁ Ἰσραὴλ προῦρισται νὰ ἀποτελέσῃ λαὸν μετὰ ἴδια ἔθνηκα χαρακτηριστικὰ μετὰ τὴν παρέχει τὸ ἐδάφιον τὸ προηγούμενον τοῦ ὑψηλοῦ δράματος τῆς Ἀποκαλύψεως τὸ λέγον :

«Σεῖς θὰ εἰσθε δι' ἐμὲ βασιλεῖον ἱερέων και λαὸς ἅγιος».

Και τοιοῦτος ὑπῆρξεν τῇ ἀληθείᾳ ὁ Ἰσραήλ καθ' ὅλην τὴν περίοδον καθ' ἣν ἐκυριάρχει τῆς Παλαιστίνης, λαὸς μὲ ἰδίαν φυσιογνωμίαν. Λαὸν ἀποτελεῖ και σήμερον ὁ Ἰσραήλ διότι τὰ τρία συστατικά τοῦ λαοῦ, ἡ ἰστούα, τὰ γράμματα και ἡ γλώσσα ὑπῆρξαν ἀνέκαθεν και εἶναι μέχρι σήμερον ἀκμαῖα ἐν τῷ Ἰσραήλ.

Ἄλλὰ τότε ὁ Ἰσραήλ εἶναι λαὸς, καθὼς ὅλοι οἱ ἄλλοι λαοί. Οὐδόλω. Ὁ Ἰσραήλ εἶναι λαὸς ποῦ ξεχωρίζεται ἀπὸ τοὺς ἄλλους, λαὸς sui generis. Δὲν ἐδημιούργησεν ἑαυτὸν ἀλλὰ ἐδημιουργήθη ἀπὸ τὴν Γραφήν. Ὅθεν οἱ Ἄνατολιττα καλοῦντες τὸν Ἰσραήλ «τὸν λαὸν τοῦ Βιβλίου», εἶπον μοναδικὴν ἀλήθειαν ὁ Ἰσραήλ εἶναι ὁ λαὸς ὁ σχηματισθεὶς ἀπὸ τὸ Βιβλίον τὴν Τορά. Ὅταν ὁ Ἰσραήλ δὲν βυθίζει μὲ τὴν Γραφήν, ὁμοιάζει μὲ περιπλανώμενον, ἀγνοῶν τί ζητεῖ. Ἀπεναντίας ἐκτελῶν τὸν Νόμον, συναισθάνεται ἰσχυρὰν ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐθνικὴν ἰδέαν, ζῶν ἀπηλλαγμένους πρεζυγήσεων και δειλίας.

«Ποῦν τὸ καθῆκον τῶν Ἰσραηλιτῶν; εἶπεν ἐν συμπεράσματι, ὁ Δρ. Μαργκούλιες». «Ν' ἀγαπᾷ ἕκαστος Ἰσραηλίτης τὴν πατρίδα εἰς τὴν ὁποίαν ἐγεννήθη, νὰ θυσιάσῃ, τὰ πάντα δι' αὐτήν, καθὼς πάντες οἱ ἄλλοι πολῖται, χωρὶς νὰ λησμονήσῃ τὴν Παλαιστίνην, τὴν ἀρχαίαν κοιτίδα τοῦ Ἰσραήλ, ἀπεναντίας συνεργαζόμενος παντὶ σθένει, ἵνα ἐν αὐτῇ ἐπανεέλθῃ τοῦλάχιστον μέρος τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ τοῦτο και διὰ τὰ ὑψηλά θρησκευτικὰ τέλη τοῦ Ἑβραϊσμοῦ, διότι μόνον ἓνας Ἰσραήλ ἐλεύθερος, ζῶν τὸν ἐθνικὸν του βίον δύναται νὰ ἀποβῇ ὁ φάρος τῆς ὑπερτάτης ἀληθείας ἐν τῷ κόσμῳ, καθότι «Ἐκ Σιών ἐλεύσεται ἡ διδασκαλία, και ὁ λόγος τοῦ Κυρίου ἐξ Ἱερουσαλήμ».

Αὐτὸς εἶναι ἐν ὧρξ περιλήψει ὁ λόγος τοῦ Ἀρχιεραββίνου Φλωρεντίας, ὁ ὅποιος ἔκαμεν ἀρίστην ἐντύπωσιν εἰς τὴν διακεκριμένην ὁμήγυριν.

Καθηγητῆς ΓΟΥΣΤΑΒΟΣ ΚΑΛΟ
Ἀρχιεραββίνος Κερκύρας

ΝΕΟΣ ΕΒΡΑΪΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑ

«Οἱ φίλοι τοῦ Ἑβραϊσμοῦ».

Ἐκ τοῦ προγράμματος τοῦ νέου Συλλόγου τῶν Παρισίων μεταφέρομεν τὰ ἐξῆς :
« Ἀποτεινόμεθα εἰς πάντας ὅσους θέλουσιν νὰ γνωρίζουν τὴν ἑβραϊκὴν σκέψιν και μάθησιν τοῦ τε παρελθόντος και τῆς συγχρόνου

ἐποχῆς· εἰς πάντας ὅσους γνωρίζουν και εἰς ὅσους δὲν γνωρίζουν ἀκόμη ὅτι ὁ ἑβραϊσμός ἔχει μεγάλην ἱστορίαν και πλουσίαν φιλολογίαν, ἥτι ἀποτελεῖ ἐν ἑκ τῶν ὑπερφηανεστέρων μνημείων τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας και καρδιάς.

Ἡ ἱστορία και ἡ φιλολογία τοῦ Ἑβραϊσμοῦ πρέπει νὰ ἐνδιαφέρουν ὅλα τὰ πνεύματα. Οἱ Ἑβραῖοι ἔχουν κ.θῆκον νὰ τὰς γνωρίζουν και νὰ τὰς μελετοῦν. Δι' αὐτοὺς ὁ ἑβραϊσμός ἀποτελεῖ ἠθικὴν και πνευματικὴν κληρονομίαν κληθεῖσαν και μεταδοθεῖσαν δι' ἠρωϊκῆς προσπαθείας χιλιάδων γεννεῶν. Υἱκὸν καθῆκον μᾶς ἐπιβάλλει νὰ συγκρατήσωμεν τοὺς δεσμούς μας πρὸς τοιοῦτον παρελθόν· ἀπαρνούμενοι αὐτό, ἠθέλωμεν φανεῖ ἠθικῶς ὑποδεέστεροι.

Ἄλλ' ὁ ἑβραϊσμός δὲν εἶναι μόνον μνημεῖον τοῦ παρελθόντος. Ἀποτελεῖ παράγοντα ἐν διαρκεῖ δράσει, ἀποτελεῖ ἰδανικόν, τὸ ὅποιν δὲν ἐξήντησε τὴν ἰδιότητά του τῆς ἠθικῆς ἀνυψώσεως.

Δενεῖμεθα ἡμεῖσοι ἐπικρῶταί τοῦ θησαυροῦ τούτου ἰδεῶν και πείρας; Δὲν ἔχομεν ὡς ἐκ τούτου τὸ καθῆκον νὰ ἀπολαύσωμεν τούτων ὡς οἶον τε πλουσιώτερον; Και πῶς θὰ κατορθώσωμεν τοῦτο, εἰμὴ μελετῶντες τὰ ἠθικὰ και κοινωνικὰ ζητήματα ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ Ἑβραϊσμοῦ; »

Τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ νέου Ὁμίλου ἀποτελοῦν νέοι ὁ Λέων Μαγέρ φοιτητῆς τῆς Νομικῆς, ὁ τῆς φιλοσοφίας Ἀνδρέας Μπλουμ ὁ Ἐδμόνδος Μωρίς Λεβῆ βιβλιοθηκᾶριος τῆς Σορβόννης και δύο σπουδασταὶ τῆς Ραββινῆς Σχολῆς ὁ Λέων Ἀλγαζῆ και ὁ Δαβὶδ Μπέρμαν.

Εἰς τὴν πρώτην Συνεδρίασιν συνῆλθον περὶ τὰ 250 πρόσωπα μεταξὺ τῶν ὁποίων και ἑβραϊκαὶ ἐπιστημότητες παγκοσμίου φήμης. Τῇ Συνεδρίασιν προῆδρευεν αὐτὸς οὗτος ὁ ἀκαδημαϊκὸς και διάσημος ἑλληνιστῆς Σολομὼν Ρεϊνάχ, ὁ ὅποιος εἰς ἐνθουσιώδη λόγον ἐτόνισε τὸ καθῆκον τὸ ὅποιν ἔχομεν νὰ μείνωμεν ἀφοσιωμένοι εἰς τὸν Ἑβραϊσμόν. «Πρέπει νὰ μείνωμεν ἑβραῖοι, εἶπεν κατ' οὐσίαν, διότι ὁ ἑβραϊσμός ἀποτελεῖ ἠθικὸν πρόσωπον, τὸ μεγαλύτερον ἠθικὸν πρόσωπον τῆς ἱστορίας. Εἶναι δι' ἡμᾶς ζήτημα καθήκοντος νὰ μείνωμεν πιστοὶ εἰς τοὺς προγόνους μας ὅχι μόνον χάριν υἱεικῆς ἀγάπης, ἀλλὰ και διότι τοῦτο εἶναι πρέπον και δίκαιον. Ὁ Ἰσραήλ εἰσήγαγε εἰς τὸν κόσμον τὸ ἰδανικὸν τῆς δικαιοσύνης, τὸ ὅποιν ἀκόμη δὲν ἐπραγματοποιήθη.

Ὁ διάσημος μαθηματικὸς Hadamard, καθηγητῆς εἰς τὸ Κολέζ ντὲ Φράνς λαβὼν και αὐτὸς τὸν λόγον ἐδήλωσεν ὅτι παραδέχεται τὸ πρόγραμμα τοῦ Συλλόγου, εἰπὼν λίαν εὐφυῶς ὅτι «καὶ διάφοροι κατηγοροῦν ἑβραίων ὁμοιάζουν μὲ διαφόρους ἀριθμούς οἱ ὅποιοι τε-

λειώνουν μὲ τὸ νὰ συναντῶνται εἰς τὸ αὐτὸ λεοφωρεῖον» ὁ δὲ κ. Milhaud καθηγητῆς ἐν τῇ Σορβόννῃ, ἐδήλωσεν εἰς τὴν ὁμήγυριν ὅτι ἡ συνείδησις τοῦ φωνάζει ὅτι δὲν εἶναι μόνον ἑβραῖος, ἔνεκεν ἀντιδράσεως κατὰ τοῦ ἀντισημιτισμοῦ.

Ὁ Σύλλογος θὰ κάμῃ διαλέξεις, θὰ ἐκδώσῃ περιοδικὸν και βιβλία, τὰ ὅποια διδάσκοντα τὸν Ἑβραϊσμόν θὰ συντελέσουν εἰς τὸ νὰ θαυμάζεται και ἀγαπᾶται.

ΕΝΩΣΙΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΣΙΩΝΙΣΤΩΝ

Εἶχομεν γράψῃ τὸ εἰς ἄλλην σελίδα ἄρθρον περὶ «Σιωνισμοῦ» ὅτε ἐλάβομεν εἶδησιν περὶ ἰδρύσεως νέας μεγάλης Ἑνώσεως Χριστιανικῆς ὑπὲρ τοῦ Σιωνισμοῦ, μὲ κεντρικὴν ἑδραν τὴν Χάγην, και ὑποδιευθύνσεις εἰς Λονδίνον και Βερολίνον. Σκοπὸς τῆς Σιωνικῆς Χριστιανικῆς Ἑνώσεως εἶναι ὁ ὑπὸ Ἑβραίων ἀποικισμὸς τῆς Παλαιστίνης, και ὡς ἔργον δικαιοσύνης και διὰ τὴν καλλιτέραν λύσιν τοῦ ἑβραϊκοῦ ζητήματος, τὸ ὅποιν λυμᾶίνεται διάφορα Κράτη. Πιστεύουν οἱ ἰδρυταὶ τῆς Ἑνώσεως ὅτι ὁ ἑβραϊκὸς λαὸς ἀναπτυσσόμενος ἐλεύθερος ἐν Παλαιστίνῃ δύναται πολλὰ νὰ κάμῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ και τῆς ἀνθρωπότητος. Κατὰ τὴν «Χριστιανικὴν Ἑνωσιν» δὲν δύναται οἱ Ἑβραῖοι ἀφ' ἑαυτῶν νὰ λύσουν τὸ ζήτημα, ἀλλὰ τῇ συνεργασίᾳ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Ἡ δὲ συμμετοχὴ αὕτη ἡ χριστιανικὴ εἰς τὸν Σιωνισμόν θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν σύσφιξιν τῶν σχέσεων μεταξὺ Ἑβραίων και Χριστιανῶν.

Ἡ Τουρκία θέλει εὐνοήσῃ τὴν τοιαύτην μετανάστευσιν τῶν Ἑβραίων εἰς Παλαιστίνην και Συρίαν, χώρας σχετικῶς ἐρήμους, περιλαβύσας ἄλλοτε δεκάδας ἑκατομμυρίων και τὰς ὁποίας ὁ ἰδεαλισμὸς τῶν Ἑβραίων ἀποίκων θέλει καταστήσῃ πλουσιωτάτας, πλουτίζων και τὸ δημόσιον Ὁθωμανικὸν ταμεῖον.

Ὁ ἰδεαλισμὸς αὐτὸς κάμνει ἤδη θαύματα και οἱ Ἑβραῖοι ἂν κατ' ἐξοχὴν κάτοικοι τῶν πόλεων, και ἐπομένως ἀνίκανον νὰ ἐπανεέλθουν εἰς τοὺς ἀγρούς, κατορθώνουν τοῦτο, προκειμένου περὶ Παλαιστίνης!

Ὅποια διαίτησις μεγαλοφυοῦς ἀνδρὸς ἡ τοῦ Βενιαμὶν Δισραέλη, πρωθυπουργοῦ τῆς Ἀγγλίας ὅτε τὸ 1876 ἔγραψε τὰ ἐξῆς :

«Ὁ Ἰσραήλ δὲν ἔχει πλέον οὔτε κάμπους οὔτε ἀμπέλια, ἀλλ' ἡ Ἁγία Γραφὴ ἀπαιτεῖ ἀπ' αὐτὸν νὰ ἐορτάζῃ τὴν ἐορτὴν τῆς συγκομιδῆς και τοῦ τραγετοῦ· ἓνας τέτοιος λαὸς ὁ ὅποιος ἐξακαλοῦθαι νὰ ἐορτάζῃ τοιαύτας ἐορτάς

ἂν και δὲν ἔχει γαίτας νὰ θερίζῃ, βέβια θὰ ζαναποκτήσῃ τὰς ἀμπέλους του».

Ἡ Χριστιανικὴ Ἑνωσις τέλος θὰ ἐπιδιώξει τὴν πραγμάτωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς διὰ τῶν ἐξῆς τριῶν μέσων :

Α'). Παρέχουσα εὐκρινῆ ἰδέαν εἰς τὸν πολιτισμένον κόσμον περὶ Σιωνισμοῦ διὰ δημοσιευμάτων και διαλέξεων, ἐξηγοῦσα ποιοὶ οἱ σκοποὶ, τὸ ἐπεῖγον, οἱ τρόποι πραγματοῦσεως και αἱ ἐλπίδες τοῦ Σιωνισμοῦ.

Β'). Ἐπιρραζούσα τὴν κοινὴν γνώμην οὕτως ὥστε αὕτη νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὰς Κυβερνήσεις οὐσιαστικὴν ἐνέργειαν ὑπὲρ τοῦ Σιωνισμοῦ.

Γ'). Ὑποστηρίζουσα ὅλας τὰς πρακτικὰς ἐνεργείας τοῦ ἑβραϊκοῦ λαοῦ ἐν Παλαιστίνῃ.

Ἴδου ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἡ δράσις τῆς νεοσυστάτου Ἑταιρείας, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἑβραϊκὸς λαὸς ἀφείλει ὅλην τὴν εὐγνωμοσύνην του.

Ἐλπίζομεν προσεχῶς νὰ εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ γράψωμεν πλείοτερα περὶ τῆς Ἑταιρείας αὐτῆς τῆς φιλοσιωνικῆς, ἡ ὁποία προωρίσται νὰ γείνη ὁ πυρρὴν τῆς δράσεως τοῦ πολιτισμένου κόσμου διὰ τὴν ἐθνικὴν ἀποκατάστασιν τοῦ Ἰσραήλ.

Ο ΧΑΗΜ ΣΟΚΟΛΩΦ
ΕΙΣ ΑΜΕΡΙΚΗΝ

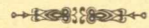
Ἡ περιοδεία τοῦ διασήμου ἑβραιορῶσσο συγγραφέως Χαήμ Σοκολῶφ ἀνὰ τὰς Ἠνωμένους Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, σημεῖοι ἀφετηριᾶν νέας δράσεως τοῦ Ἑβραϊσμοῦ εἰς τὴν Ἀμερικὴν. Ὁ παγκοσμίου φήμης συγγραφεὺς και ρήτωρ μετέβη εἰς τὸν Νέον Κόσμον διὰ ἑβραιοσιωνικὴν προπαγάνδαν, και ὁ σκοπὸς του ἐστέφθη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας, πρωτοφανοῦς εἰς τὰ χρονικὰ τοῦ ἀμερικανικοῦ ἑβραϊσμοῦ. Τὸ χαρακτηριστικὸν και τὸ εὐχάριστον εἶναι, ὅτι ὅλα τὰ ἑβραϊκὰ κέντρα πάσης ἀποχρώσεως ὑπεδέχθησαν μετ' ἴσου ἐνθουσιασμοῦ, τὸν Σοκολῶφ, ὁμοίως και πᾶσαι αἱ ἑβραϊκαὶ ἐφημερίδες ἀδιακρίτως, ἐνέκριναν ἐνθουσιωδῶς τὸ ἔργον του. Τὸ ἰσχυρὸν τάγμα τῶν «Μπενὲ Μπρίθ» ἂν και τὸ πρόγραμμά του δὲν εἶναι σιωνικόν, αἱ Διοικήσεις τῶν Κοινοτήτων, και ἐκεῖναι τῶν Μεταρρυθμιστῶν, ἐν ἀδελφικῇ συμπνοίᾳ ἐτίμησαν τὰς διαλέξεις τοῦ Σοκολῶφ, διοργάνωσαν ἐορτάς πρὸς τιμὴν αὐτοῦ εἰς ὅλας τὰς πόλεις τὰς ὁποίας ἐπεσκέφθη.

Γόνιμος ὑπῆρξεν ἡ περιοδεία τοῦ Σοκολῶφ ὑπὸ ἠθικὴν και ὑλικὴν ἐποψιν διότι και σημαντικὴν παρὰν συνελέγη ὑπὲρ τῆς Σιωνικῆς ὁρ-

γνώσεως. Τὰς διαλέξεις τοῦ Σοκολώφ παρηκολούθει πλήθος κόσμου. Ἡ αἴθουσα Κάρνεζι εἰς Νέα Ὑόρκην περιεῖχε εἰς τὴν ἐκεῖ γενομένην διάλεξιν 4000 ἀκροατάς. Ἄλλ' ὁ Σοκολώφ ὠμίλησεν καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα κέντρα καὶ συναγωγάς, διότι ὡς γνωστόν, ἡ Νέα Ὑόρκη ἀριθμεῖ ἐν ἑκατομμύριον ἑβραίων. Παντοῦ ὁ Σιωνισμὸς ἀπέκτησεν νέαν ζωὴν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Σοκολώφ. Εἰς Βοστώνην ἐπὶ παραδείγματι ἰδρύθη νέα Σιωνικὴ Ὀργάνωσις μὲ 200 μέλη.

Καὶ ἐκ μέρους τῶν ἀμερικανῶν ἔλαβεν ὄχι ὀλιγωτέρας τιμὰς ὁ Σοκολώφ. Πλεῖστοι ἀμερικανικαὶ πόλεις ἐξέλεξαν αὐτὸν ἐπίτιμον πολίτην, ἔγεινε δὲ δεκτὸς εἰς μακροτάτην ἀκρόασιν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Μπριάν παρὰ τοῦ ὑποίου ἔλαβε σπουδαίας διαβεβαιώσεις, ὑπὲρ τῆς Σιωνικῆς δράσεως. Ὁ Σοκολώφ ἐν τῇ παρουσίᾳ του εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν εἶχε συστήσει εἰς τὸν κ. Μπριάν δύο μέλη τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Συμβουλίου τῆς Σιωνικῆς Ἐνώσεως τῆς Ἀμερικῆς.

Εἰς τὰς ἐν Ἀμερικῇ διαλέξεις του ὁ Σοκολώφ ἐτόνισε τὴν ἰδέαν ἑνὸς ἑβραϊκοῦ Πανεπιστημίου ἐν Ἱερουσαλὴμ.

ΔΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ

I.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΤΟΥ ΡΑΒΒΙΝΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ἡ Α. Σοφολ, ὁ Μέγας Ραββῖνος Θεσσαλονίκης ἀπέστειλεν εἰς τὸν Μέγαν Ραββῖνον τῆς Σόφιας τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολήν:

Θεσσαλονίκη 4 Ἀπριλίου 1913.

Σεβασμώτατε,

Ἦκουσα μετὰ ζωηροτάτης εὐχαριστήσεως ὅτι θέλεται μᾶς τιμῆσαι ταχέως δι' ἐπισκέψεώς σας. Ἡ εἶδησις αὕτη μὲ πληροῦ χαρᾶς, ἐξ ὀνόματός δὲ τῆς κοινότητος ἡμῶν καὶ ἐμοῦ εὐχομαι ὑμῖν ἀπὸ τοῦδε τὸ «ὡς εὖ παρέστητε». Ἡ χαρὰ μου θὰ εἶνε διπλῆ, διότι ἡ συναντήσις μὲς θὰ συντελέσῃ εἰς τὸ νὰ διαφωτισθῇ σημεῖον τι τῆς συνεντεύξεως ὑμῶν (ἦν ἀνεγνώσα ἐν «Matin» τῆς 11ης Ἀπριλίου ν. ἡμ.) σχετικῶς μὲ τὸ μέλλον τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ ἐν Θεσσαλονίκη. «Ἄν ἡ πόλις αὕτη — φέρε-

σθαι εἰπὼν—παρμεινῆ εἰς τὴν κατοχὴν τῶν Ἑλλήνων, τὸ ἐμπόριον καὶ τὰ θρησκευτικὰ ζητήματα θὰ χάσουν τὴν ἀξίαν των, διότι ὁ τρόπος τοῦ σκέπτεσθαι τῶν Ἑλλήνων εἶνε τοιοῦτος ὥστε νὰ φοβοῦνται τοὺς Ἰσραηλίτας, θεωροῦντες αὐτοὺς ὡς ἐχθρούς».

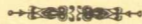
Φρονῶ ὅτι παρόμοιοι λόγοι δὲν δύνανται νὰ προέλθωσι παρ' ἀνωτέρας ἀρχῆς, ὡς ἡ ἡμετέρα, παρατηρῶ δὲ ὅτι εἰς τὸ ἐμπόριον οὐδ' αὖθις δικαιοῦμεθα ἡμεῖς οἱ ραββῖνοι ν' ἀναμιχθῶμεν καθόσον ἀρμυδιώτερα ἡμῶν εἶνε τὰ ἑκασταχοῦ ἐμπορικὰ ἐπιμελητήρια. Ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν θρησκευτικὴν ἀποψιν, ἐὰν μᾶς τιμήσητε δι' ἐπισκέψεώς σας θέλετε πεισθῆ πόσον εἶνε ἀνακριβῆ καὶ ἀναληθῆ ὅσα ἐπὶ τοῖς προκειμένου ἐφθασαν μέχρις ἡμῶν.

Ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐγκατέστη ἐν Θεσσαλονίκη ἐσπευσε νὰ μᾶς παραχωρήσῃ ἅπαντα ἀνεξαίρετως τὰ προνόμια ἅτινα εἴχομεν καὶ ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ἀνυψώσασα τὸ γόητρόν μας, παρασχοῦσα πᾶσαν ὑποστήριξιν πρὸς τὴν θρησκείαν μας καὶ λαβοῦσα μέτρα, ὅπως οὐδεὶς μᾶς παρεμποδίσῃ ἔστω καὶ κατ' ἐλάχιστον. Αἱ Ἑλληνικαὶ ἀρχαὶ ἀνεγνώρισαν τὰ σχολεῖά μας καὶ ἅπαντα τὰ Ἰσραηλιτικὰ ἔργα εὐποιίας, μᾶς ὑπεστήριξαν ὕλκως καὶ ἠθικῶς καὶ μᾶς ἐβοήθησαν εἰσέτι εἰς τὴν εἰσπραξίν τῶν προσόδων τῆς κοινότητός μας.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἅμα μᾶς τιμήσητε δι' ἐπισκέψεώς σας θὰ πεισθῆτε καὶ θὰ καθησυχάσητε περὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω.

Δέξασθε κτλ.

(ὑ.π.) **Ἰακώβ Μείρ**

II

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΓΑΛΛΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥ

ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΑΡΧΙΡΑΒΒΙΝΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ὁ ἐν Θεσσαλονίκη ἐφ' ἱκανὸν διατρίψας γνωστὸς δημοσιογράφος κ. Ἰωάννης Πελισσιέ, δημοσιεύει εἰς τὴν εὐρυτάτην κυκλοφορίαν ἐν Γαλλίᾳ ἔχουσαν ἐφημερίδα «Εἰδήσεις τῆς Τουλούζης» τὴν ἐξῆς ἀνταπόκρισιν:

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 27 Μαΐου.— Σήμερον ἐπῆγα νὰ ἰδῶ τὴν ἐξοχότητά του τὸν Ἰακώβον Μείρ, Μέγαν Ραββῖνον τῆς Θεσσαλονίκης.

Δὲν συμμερίζεται τὴν ἀποθάρρυνσιν τῶν συμπατριωτῶν του, καὶ τὸ μέλλον τῆς Θεσσαλονίκης, ὑπὸ τὴν Ἑλληνικὴν κυριαρχίαν, τὸ βλέπει μὲ τὰ καλλίτερα χρώματα.

Ἦθελα νὰ εἶχα τὸ τάλαντον ἑνὸς Βαλζάκ

διὰ νὰ ἀναπαραστήσω ἐνώπιόν σας τὴν δυνάτην φυσιογνωμίαν τοῦ γέροντος τούτου μὲ τὸ μέγα λευκὸν ὑπογένειον, μὲ τοὺς σπινθηροβόλουντας ὀφθαλμούς, μὲ τὸν διαπεραστικὸν λόγον, μὲ τὰς ζωηρὰς κινήσεις, μὲ τὴν ἀγρυπνον στάσιν, μὲ τὴν ψυχὴν ἐμπεποτισμένην ἀπὸ τὴν σοβαρότητα τῆς ἱερωσύνης του καὶ τὴν σπουδαιότητα τῶν καθηκόντων του ὡς μεγάλου δικαστοῦ, ἑνὸς ἐκ τῶν περιεργότερων καὶ ἐκπληκτικωτέρων ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους εἶδον ποτέ.

Ἐπάνω εἰς φαῖαν καὶ στίλβουσαν ἐσθῆτα, σφιγμένην εἰς τὴν μέσην μὲ εὐρεῖαν ζώνην, ἔφερε μέλαν ἐπανωφόριον. Ἡ δὲ κεφαλὴ του ἐκαλύπτετο δι' ἐρυθροῦ φετίου, περιβεβλημένου διὰ κυανοῦ σαρκίου.

Ὅταν εἶδον προχωροῦντα πρὸς τὸ ἀνοιγμα τῆς θύρας, ἀνωθι τῆς λιθίνης κλίμακος, ἦτις στολίζει τὴν πρόσοψιν τῆς οἰκίας του, μοὶ ἐφάνη ὅτι ἔβλεπα τὴν ἐνσάρκωσιν ἑνὸς τῶν βιβλικῶν ἐκείνων Πατριάρχων, οἵτινες εἰς τὰς εἰκόνας τῶν ἀρχαίων διδασκάλων, παράγουσιν τόσον παράδοξον ἐντύπωσιν. Πόσον μοὶ ἐφάνετο διαφορετικὸς τοῦ μεγάλου ραββίνου τῆς Σόφιας, τὸν ὁποῖον εἶχα ἰδῆ, ὑψηλοῦ ἀναστήματος, ὁ ὁποῖος μὲ εἰσήγαγεν ὁ ἴδιος εἰς τὴν αἴθουσάν του, μὲ ἐπαρουσίασεν εἰς τὴν γυναικῆά του, μοὶ προσέφερε τέϊον καὶ μετὰ τοῦ ὁποῖου ἔσχον μεγάλην εὐχαρίστησιν νὰ συνομιλήσω περὶ ἐπιστήμης, φιλολογίας, πολιτικῆς τέχνης.

Εἶνε εἰλικρίνεια, εἶνε διπλωματία; Ἡ ἐξοχότης του, διότι πρέπει νὰ τὸν ὀνομάσω διὰ τοῦ ὀνόματός του, ἤρχισεν ἀμέσως νὰ μοῦ κάμνῃ τὸ μεγαλείτερον ἐγκώμιον διὰ τὴν Ἑλληνικὴν διοίκησιν,

— Εἶδατε, μοὶ εἶπε, τὸν κ. Ἐρενπράης, τὸν ἐξοχὸν συνάδελφόν μου τῆς Σόφιας, ὅστις θὰ ἤθελε διὰ τὴν εὐτυχίαν μας, νὰ μᾶς ἰδῆ νὰ περάσωμεν ὑπὸ τὴν βουλγαρικὴν κυριαρχίαν. Τὸν εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν περὶ ἡμῶν φροντίδα του. Ἀλλὰ δὲν ζητοῦμεν καμμίαν μεταβολήν. Εἴμεθα καλά, ὅπως εἴμεθα. Ἴδου ἡ ἐπιστολή, τὴν ὁποῖαν ἔγραψα πρὸ τινῶν ἡμερῶν εἰς τὸν ἴδιον. (Ἐνταῦθα παρατίθεται ἡ ἀνωτέρω ἐπιστολή τοῦ Ἀρχιραββίνου τῆς Θεσσαλονίκης πρὸς τὸν τῆς Σόφιας).

Μ(τὰ τὴν ἀνάγνωσιν τὴν ἐπιστολῆς ταύτης, ἔθεσα εἰς τὸν Ἀρχιραββῖνον ἐρωτήματά τινα.

— Δὲν πιστεύεται λοιπόν, ὅτι θὰ εἴχατε περισσοτέραν ἐλευθερίαν ἐν τῇ ἐξασκήσει τοῦ θρησκευτικῶτός σας ἐν Βουλγαρίᾳ παρὰ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ βασιλείᾳ;

— Πολὺ ἀμφιβάλλω περὶ αὐτοῦ. Εἶδατε τὴν πόλιν μας Σάββατον, ἡμέραν Σαββάτου, καὶ ἠδυνήθητε νὰ ἀντιληφθῆτε ὅτι ἡ Θεσσαλονίκη εἶνε πόλις κατ' ἐξοχὴν Ἰσραηλιτικὴ.

Μερικοὶ ἐκ τῶν νέων μας ἀμελοῦσιν ἐνίοτε νὰ πηγίνουν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ καπνίζουσι σιγαρέττα, ὅπερ ἀπαγορεύεται τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου. Ἀλλὰ ὅλοι οἱ Ἰσραηλίται κλείουσι τὰ καταστήματά των καὶ ἀναπαύονται αὐτὴν τὴν ἡμέραν. Ἐφ' ὅσον ἡ συνήθεια αὕτη τῆς ἀργίας τοῦ Σαββάτου κατασταθῆ δυνατὸν νὰ διατηρηθῆ, ὁ λαὸς μας θὰ διατηρήσῃ τὸν ἐθνικὸν χαρακτῆρα. Ἀλλὰ φυσικά, οἱ Ἰσραηλίται δὲν θὰ δυνήθωσι νὰ μὴν ἐργάζωνται τὸ Σάββατον, παρὰ ἐὰν τοῖς ἐπιτρέπεται ἡ ἐργασία τὴν Κυριακὴν. Αὐτὸ ἠννόησαν οἱ Ἑλλήνες καὶ ἔως τώρα, δὲν μᾶς ὑπεχρέωσαν νὰ τηρῶμεν τὴν Κυριακὴν ἀργίαν. Δὲν νομίζω, ὅτι τὸ ἴδιον συμβαίνει ἐν Βουλγαρίᾳ, ὅπου ὅλοι οἱ ἐμπορικὸι οἴκοι, νομίζω, ἄνευ διακρίσεως, ὀφείλουσι νὰ κλείωσι τὴν Κυριακὴν. Ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, οἱ Ἰσραηλίται, μὴ δυνάμενοι νὰ μένωσι δύο ἡμέρας συνεχεῖς, ἄνευ ἐργασίας, ἠναγκάσθησαν νὰ καταργήσωσι τὴν ἀργίαν τοῦ Σαββάτου, νὰ χαθῶσιν εἰς τὸν ὄγκον τοῦ πληθυσμοῦ καὶ νὰ ἀπαρνηθῶσιν οὕτω τὴν ἐθνικὴν των ὑπόστασιν.

— Ὁ κ. Ἐρενπράης μοὶ εἶπεν, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Θεσσαλονίκη ἀπειλεῖται νὰ καταστραφῆ, διότι δὲν θὰ εἶχεν ἐσωτερικόν. Εἴσθε ἀδιάφορος δι' αὐτό;

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς Ἑλληνικῆς κατοχῆς, εἴχομεν ἐδῶ τοιοῦτου εἶδους φόβους.

Ὅλοι οἱ ἐμποροὶ μας ἐφοβοῦντο, ὅτι θὰ χάσασιν τὰς πιστώσεις των καὶ τὴν πελατεῖαν των τῆς Μακεδονίας καὶ ἡ ἀναχώρησις τῶν Τούρκων, τῶν ὁποίων ἡ διοίκησις μᾶς ἦτο πολὺ ἐνυοική, τοὺς ἀπήλπικεν. Ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἀφίξεως εἰς Θεσσαλονίκην τοῦ κ. Κοφινᾶ, γενικοῦ διευθυντοῦ τῶν οἰκονομικῶν ὑπηρεσιῶν Μακεδονίας, ὅλοι οἱ φόβοι κατέρρευσαν. Δύνασθε νὰ τὸ εἰπῆτε ἀληθῶς ὁ κ. Κοφινᾶς ἀπέδωκε τὴν Θεσσαλονίκην εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐν πρώτοις εἰς τὴν αἴθουσάν μου, κατόπιν εἰς τὰς μεγάλας Ἰσραηλιτικὰς λέσχας, τὴν Νέα Λέσχην τὴν τῶν Ἐντίμ, ἦλθεν εἰς συνάφειαν μὲ τοὺς μεγάλους ἐμπόρους καὶ τὰς ἐπιφανεστέρους προσωπικότητας τῆς κοινότητός μας καὶ τοῖς ἐξέθηκε τὰ σχέδιά του, διὰ νὰ ἀποδοθῆ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ἡ ἀρχαία εὐδαιμονία. Δὲν ἔχω μεγάλην ἀρμυδιότητα εἰς τὰ οἰκονομικά, καίτοι εἰ τῇ παλαιᾷ μου διαμονῇ, ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἤμην ραββῖνος καὶ συνάμα διευθυντῆς ἐμπορικοῦ οἴκου· ἀλλὰ μοῦ φαίνεται ὅτι τὸ σχέδιον ἐλευθέρου λιμένος, τοῦ ὁποῖου ὁ κ. Κοφινᾶς εἶνε ὁ πατήρ, δύναται νὰ καταστήσῃ τὴν πόλιν μας τοῦλάχιστον τόσον ἀκμαίαν, ὅσον καὶ κατὰ τὸ παρελθόν. Ἐπειτα ὅ,τι θὰ γόσῃ ἡ πόλις ἀπὸ ἐμπορικῆς ἀπόψεως, θὰ τὸ κερδίσῃ ἀπὸ βιομηχανικῆς. Ἐως τώρα, τὰ πτωχὰ μας Ἰσραηλιτικὰ παιδία ἐφθείραντο εἰς τὰ ἐργαστάσια τῶν καπνῶν,

τήν μόνην βιομηχανίαν ποῦ ἔχομεν καὶ ἡ ὁποία εἶνε μία ἐκ τῶν ἀνθυγιεινοτέρων ποῦ ὑπάρχουν. Δὲν θὰ δυσκαρτεσηθῶ, ἐκ μέρους μου, νὰ τὰ ἰδῶ νὰ ἐργάζονται εἰς ἐργοστάσια λειτουργοῦντα κατὰ τοὺς καλλιτέρους ὅρους ὑγιεινῆς, καθὼς ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα οἱ Ἕλληνες θέλουν νὰ ἐγκαταστήσουν εἰς τὴν ἐλευθέραν ζώνην τοῦ νέου λιμένος. Πάν ὅ,τι ἔκαμαν ἐδῶ ἀπὸ ἐξ μνηνῶν, μὰς ἀποδεικνύει ὅτι εἶνε ἱκανοὶ νὰ τὰ πραγματοποιήσωσιν. Ἔχουσι τὴν ἐμπιστοσύνην μας. Διὰ νὰ συμπληρωθῇ ἡ κατὰκτησις τῶν καρδιῶν μας, θὰ τοῖς ἤρκει νὰ ἀπαλλάξωσι τὰ τέκνα μας τῆς στρατιωτικῆς ὑποχρέωσης, τοῦλάχιστον ἐπὶ δεκαετίαν, ἕως ὅτου μάθουν τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Ὁ φόβος τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας ὄθησαν ἐδῶ μερικὸς Ἰσραηλίτας νὰ ἐπιδιώξωσι τὴν Ἰσπανικὴν ἢ Πορτογαλικὴν ἰθαγένειαν. Ἐγὼ ἔχω ἔγγονον σπουδάζοντα ἐν Βερολίνῳ. Δὲν θὰ ἤθελον νὰ ὑπηρετήσῃ ὡς ἀπλὸς στρατιώτης καὶ νὰ χρησιμεύσῃ διὰ νὰ στιλβῶν ὑποδήματα ἢ νὰ καθαρίζῃ ὄπλον, ἐνῶ ὁ υἱὸς καθαροῦ γένους Ἕλληνας θὰ ἦτο ἀξίωματικός. Θέλομεν τὰ τέκνα μας νὰ εἰμφοροῦνται γίνωνται καὶ ἀξίωματικοὶ καὶ ἕως ὅτου συσταθοῦν σχολεῖα πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν, θὰ ἦτο πολιτικὸν ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος νὰ μὴ τὰ ὑποχρέωσιν νὰ φέρουν τὰ ὄπλα. Μὲ τοὺς Τούρκους, τοῦτο ἦτο εὐκόλον· ἤρκει νὰ πληρῶσῃ τις μερικὰς λίρας καὶ ἀπηλλάσσετο· ἀλλ' εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, ὅλοι οἱ πολῖται εἶνε ἴσοι. Ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θὰ ὤφειλεν ἐν τούτοις νὰ ἐφαρμόσῃ, ἐπὶ δεκάδκα ἔτων τοῦλάχιστον, ὡς προσωρινὸν μέτρον, σύστημα ἐξαίρεσεως. Ἡ Ἑλληνικὴ κυριαρχία δὲν θὰ εἶχε τότε θερμότερους θιασώτας ἀπὸ τὰ μέλη τῆς Ἰσραηλιτικῆς κοινότητος τῆς Θεσσαλονίκης.

III

Ο ΒΟΥΛΓΕΤΗΣ ΚΑΡΑΣΣΟΣ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΣ

Ὁ Καράσσος ὁ γράψας τὴν ἀνοικτὴν ἐπιστολὴν εἰς τοὺς Ἰσραηλιτικούς Συλλόγους, παρωτρύνον τοὺς Ἰσραηλίτας νὰ κηρυχθῶσιν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐν περιπτώσει δημοψηφίσματος δὲν εἶναι ὁ βουλευτὴς Καράσσος ὁ νεότουρκος. Οὗτος φοβούμενος μὴ ἡ Θεσσαλονικὴ στερηθῇ ὅλως περιχώρων εἶναι ὑπὲρ τῆς ἀυτονομίας τῆς Θεσσαλονίκης μετὰ τῆς Καβάλλας Δράμας Μοναστηρίου. Ταῦτα εἶπεν εἰς συνέντευξιν πρὸς τὴν ἑλληνικὴν «Πρόδοον» Κων]πόλεως. Ἄλλ' ἰδοὺ καὶ αὐτὸς τί λέγει περὶ Ἑλλάδος ἐν συγχρίσει πρὸς τὰ ἄλλα βαλκανικὰ κράτη.

Εἰς τὸν Καράσσο εἶτα ὑπεβλήθη ἡ ἐρώτησις.

— Ἐὰν τεθῇ τὸ δῖλημμα οἱ Ἑβραῖοι, τῆς Θεσσαλονίκης νὰ προτιμήσωσι μετὰ τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Βουλγαρικὴν κατοχῆς τί θὰ πράξωσι;

— Οἱ Ἑβραῖοι, εἶπε μετὰ τὴν ἄλλων, ἀφ' ὅτου ἐξεδιώχθησαν ἐκ τῆς Ἰσπανίας καὶ εὔρον ἐν Τουρκίᾳ καὶ ἰδίως ἐν Θεσσαλονικῇ ἄσυλον καὶ φιλοξενεῖαν, συνεδέθησαν μὲ αὐτὴν τόσον πολὺ ὥστε νὰ εἶνε ἀδύνατον νὰ ἀποσπασθοῦν αὐτῆς. Ἡ πρὸς τὴν Τουρκίαν ἀγάπη εἶνε διὰ τοὺς Ἰσραηλίτας κληρονομικὴ.

Ἐλυπήθησαν πολὺ, πάρα πολὺ, διότι ἀπεσπάσθη ἡ Θεσσαλονικὴ ἀπὸ τὴν Τουρκίαν. Θὰ λυπηθῶμεν ἐπίσης πολὺ ἐὰν δὲν ἐπιτύχωμεν τὴν ἴδρυσιν ἐνὸς αὐτοτελοῦς κράτους ἐξασφαλίζοντος τὰ συμφέροντα τῶν ὁμοεικῶν μας.

Ἄλλ' ὅταν εὔρεθῶμεν πρὸ τοῦ διλήμματος νὰ ἐκδηλωθῶμεν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἢ τῆς Βουλγαρίας, δὲν θὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία ὅτι θὰ προτιμήσωμεν τὴν Ἑλλάδα.

Εἶπον ὅτι οἱ Ἰσραηλίται ἔχουν τὸ ἐξαίρετικὸν χαρακτηριστικὸν νὰ προσοικειώνονται εὐκόλως ὅλα τὰ ἔθνη. Σὰς διαβεβαιῶ ὅτι ἐὰν ἡ Θεσσαλονικὴ μείνῃ ἐπὶ δύο ἀκόμη μῆνας ὑπὸ τὴν ἑλληνικὴν κατοχὴν, οἱ Ἰσραηλίται δὲν θὰ στέρξουν καμμίαν ἄλλην διοίκησιν ἐκτὸς τῆς Ἑλληνικῆς.

— Ἄλλ' εἰς τοῦτο, κ. Καράσσο, συνετέλεσε τὰ μέγιστα καὶ ἡ διαγωγὴ τῶν Ἑλληνικῶν ἀρχῶν Θεσσαλονίκης πρὸς τοὺς Ἰσραηλίτας.

— Βεβαίως αἱ ἀφηγήσεις τῶν ἐκ Θεσσαλονίκης ἀφικνουμένων εἰς τὴν πόλιν μας Ἰσραηλιτῶν εἶνε ἐπαινετικαὶ διὰ τὴν Ἑλληνικὴν διοίκησιν.

— Νομίζω ὅτι ἐὰν τὰς ἀφηγήσεις αὐτὰς παραβλάψῃτε πρὸς ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα θὰ ἐκθέσουν οἱ Ἰσραηλίται οἵτινες θὰ ἔλθουν ἐξ Ἀδριανουπόλεως θὰ εὔρητε μεγάλην διαφορὰν.

— Αὐτὸ εἶνε ἀλήθεια, τὴν ὁποίαν γνωρίζει ὅλος ὁ κόσμος. Ἡ Ἑλλάς εἶνε κράτος πεπολιτισμένον μὲ διοίκησιν δικαίαν. Οἱ δὲ Ἰσραηλίται ἀποχωριζόμενοι ἀπαξ τῶν Τούρκων θὰ προτιμήσωσι χωρὶς δισταγμῶν τὴν Ἑλληνικὴν κατοχὴν τῆς βουλγαρικῆς.

Οἱ Ἰσραηλίται προκειμένου νὰ κάμουν ἐκλογὴν μετὰ τὴν Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων θὰ συμπαθοῦν πάντοτε τοὺς πρώτους.

Ἐὰν μάλιστα ἡ Ἑλλάς ἐξασφαλίσῃ πρὸς τὴν κατοχὴν τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τὴν μεσόγειον αὐτῆς, τότε τὸ συμφέρον τῶν Ἰσραηλιτῶν θὰ ἐπιβάλλῃ ἀκόμη περισσότερον τὴν προτίμησιν τῆς Ἑλληνικῆς κατοχῆς.

Τονίζω τὸ σημεῖον αὐτὸ διότι ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ Θεσσαλονικὴ στερουμένη μεσογείου χώρας θὰ χάσῃ πολὺ ὡς κέντρον».

(Ἐκ τῆς «Προόδου» Κων]πόλεως)

IV

ΟΙ ΙΣΡΑΗΛΙΤΑΙ

ΚΑΙ Η ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΟΣ

Δημοσιεύομεν τὰ κατωτέρω ἐκ τῆς «Λουζ» κατὰ μετάφρασιν τῆς «Νέας Ἡμέρας» ὅχι μόνον δι' ὅσα σωστὰ γράφει ἀλλὰ καὶ διότι ἡ «Λουζ» εἶναι ὄργανον τῶν Ἰσραηλιτῶν Σόφιας, ἡ δὲ ἀναγνώρισις ὑπ' αὐτῆς τοῦ ὅτι οἱ ἐν Θεσσαλονικῇ ἀπολαύουσι πᾶσανεῦνοιαν τῶν ἑλληνικῶν ἀρχῶν, εἶναι τρανὴ ἀπόδειξις ὅτι ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἀρχιεραρχίου Μείρ τὴν ὁποίαν δημοσιεύομεν ἀνωτέρω ἐφώτισεν ἐκείνους τοὺς ὁμοδόξους σχετικῶς μὲ τὴν Ἑλληνικὴν διοίκησιν.

Ἰδοὺ τί γράφει ἡ «Νέα Ἡμέρα»:

Ἡ Ἰσπανόγλωσσος ἐφημερὶς τῆς Σόφιας «Ἡ Λουζ», ὄργανον τῆς ἐκεῖ Ἰσραηλιτικῆς κοινότητος, ἐδημοσίευσεν ἐσχάτως λίαν ἐνδιαφέρον ἄρθρον περὶ τῆς τάσεως τῶν ἐν τῇ Βαλκανικῇ Ἰουδαίων νὰ μεταβάλουν ὑπηκοότητα κατὰ τὴν περίοδον ἣτις προηγεῖται τῆς ὀριστικῆς προσαρτήσεως τῶν ὑπὸ τῶν Συμμάχων κατεχομένων χωρῶν.

«Κίνδυνος, γράφει ἡ Λουζ, οὗ ἡ σπουδαιότης δὲν φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως, ἀπειλεῖ τὰς περισσότεράς τῶν Ἰσραηλιτικῶν κοινοτήτων τῶν χωρῶν, ἀς κατέχουσιν οἱ Σύμμαχοι. Ὁ κίνδυνος οὗτος πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπὸ σοβαρὰν ἐποψιν ὑπὸ τῶν ἰθυόντων τὰς κοινότητας ταύτας. Ἰσραηλίται ἐγκαταλείψαντες τὴν Τουρκίαν ἐξ αἰτίας τοῦ πολέμου ἐπιστρέφουν ἤδη εἰς τὰς ἐστίας των ἐφωδιασμένοι μὲ ξένα διαβητήρια. Ἡ ἀπερίσκεπτος αὕτη μεταβολὴ ὑπηκοότητος εἶνε ἀδικαιολόγητος.

Οἱ κατέχοντες τὰ διαβητήρια ταῦτα θὰ ἠδύναντο νὰ καρπωθοῦν ὠφελήματα τινα ἐν χώρῃ ἐνθα ἰσχύουν αἱ διομολογήσεις. Αἱ διομολογήσεις ὅμως αὐταὶ δὲν ὑφίστανται εἰς τὰ σύμμαχα κράτη».

«Ἡ Λουζ» καταρρίπτει τὸ ἐπιχείρημα ὅτι διὰ τῆς ἀλλαγῆς ὑπηκοότητος ἀπαλλάσσονται οἱ Ἰσραηλίται τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας καὶ καταδεικνύει ὅτι ἡ ἀπαλλαγὴ αὕτη θὰ ἀποβῇ μᾶλλον πρὸς βλάβην τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ στοιχείου τὸ ὁποῖον μὴ προσφέρων τὸν φόρον τοῦ αἵματος εἰς τὴν κοινὴν πατρίδα θὰ ἀποστερηταὶ εἰδικῶν τινῶν δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα χαίρουσιν ὅλοι οἱ πολῖται. Ἐνός ὑπήκουος οὔτε ἐκλέγει οὔτε ἐκλέγεται. Δὲν δύναται νὰ καταλάβῃ κυβερνητικὰς θέσεις. Δὲν δύναται νὰ εἶνε ἰατρός, δικηγόρος κλπ. Ἐν μιᾷ λέξει θεωρεῖται ὡς ξένος.

«Ἰπάρχουν προσέτι καὶ ἕτερα ἐπιζήμια ἀποτελέσματα, σοβαρώτερα ἀκόμη. Παράδειγμα οἱ Ἰσραηλίται Θεσσαλονίκης. Οὗτοι

ἀποτελοῦν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ τὴν πλειονοψηφίαν. Ἡ Ἑλλάς πράττει τὰ πάντα ὅπως τοὺς εὐχαριστήσῃ. Εἶνε ἀντικείμενον περιποιήσεων, ὁ δὲ Ἀρχιεραρχὸς των ἀποτελεῖ εἶδος ἐξουσίας. Ὅλοι αἱ εὐχαί του εἰσακούονται. Τῇ μεσολαβήσει του ἐξομαλύνονται ὅλοι αἱ δυσχέρεια. Τὰ γραφόμενα τῶν ἐσχάτως κομισθεισῶν Ἰσραηλιτικῶν ἐφημερίδων τῆς Θεσσαλονίκης εἶνε λίαν χαρακτηριστικά. Ζητεῖται ἡ ἀπαλλαγὴ τῶν Ἰσραηλιτῶν ἀπὸ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἐπὶ ὀρισμένου ἀριθμοῦ ἔτων. Ἄρκει νὰ ζητήσουν ἐν δεδομένη στιγμῇ οἱ ἀρχηγοὶ τῆς ἐκεῖ κοινότητος τὴν ἀπαλλαγὴν ταύτην ἵνα εἰσακουθῇ ἡ αἴτησις των, ὅπως εἰσηκούσθησαν ὅλοι αἱ προηγούμενοι καὶ τοῦτο χάρις εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Ἐὰν ὅμως ἐκ τῶν 70.000 Ἰσραηλιτῶν αἱ 35.000 γίνουσι ὑπήκοοι ξένοι, τότε τί θὰ δυνηθοῦν νὰ κάμουν αἱ ἐναπομένουσαι 35.000; Ὅταν οἱ Ἰσραηλίται εἶνε 70.000 ἀποτελοῦν συμπαγῆ μάζαν, πλειονοψηφίαν ἐπιβλητικὴν, κατόπιν ὅμως τῆς μεταβολῆς ὑπηκοότητος, ἡλαττωμένου τοῦ ἀριθμοῦ χάνουν τὴν πλειονοψηφίαν, οὕτω δὲ χάνουν καὶ τὸ δικαίωμα νὰ διευθύνουν τὰς τύχας τῆς πόλεως. Ἐφ' ὅσον οἱ Ἰσραηλίται τῆς Θεσσαλονίκης θὰ ἀποτελοῦν τὴν πλειονοψηφίαν, τότε θὰ δύναται νὰ ἐκλέξουν δήμαρχον Ἰσραηλίτην, βουλευτὰς καὶ ὑπαλλήλους Ἰσραηλίτας, ἐνῶ ἡ μεταβολὴ ὑπηκοότητος θὰ προκαλέσῃ τὴν ἀπώλειαν τῶν πολυτίμων τούτων ὠφελημάτων, διότι θὰ ἀπολεσθῇ ἡ πλειονοψηφία.

« Πρὸ τῶν γενικῶν τούτων ὠφελημάτων ἄτινα προκύπτουν διὰ τὸν Ἰουδαϊκὸν πληθυσμὸν τῆς Θεσσαλονίκης, οἱ Ἰσραηλίται ὡς ἄτομα πρέπει νὰ θυσιάσουν τὰ προσωπικὰ ὠφελήματα ἐκ τῆς ἀπαλλαγῆς ὑπηκοότητος προκύπτοντα. Ὁ Ἰουδαϊσμός ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ θυσίαν ἀπὸ τὰ τέκνα του. Δι' ἡμᾶς ὅθεν ἡ ἀλλαγὴ ὑπηκοότητος εἶνε σφάλμα, εἶνε κίνδυνος ἐν πρέπει νὰ ἀποφύγουν διὰ πάσης θυσίας οἱ ἰθύντορες τῶν Κοινοτήτων.»

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΕΒΡΑΪΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

(Συνέχεια ὄρα προηγ. φύλλον)

Οὕτω διὰ νὰ ἐξυψώσῃ τὸ γόητρον τοῦ Ἑβραϊκοῦ πληθυσμοῦ ἐν Παλαιστίνῃ καὶ βελτιώσῃ μὲγάλως τὴν ὑγιεινὴν τῶν κατοικίων, τὸ Ἑβραϊκὸν Κεφάλ. παρεχώρησεν εἰς διαφόρους Ἑβρ. Ἐταιρείας οἰκοδομῶν, πιστώσεις ἀνερχομένας εἰς τὸ πρὸς τῶν 300.000 φράγκων. Χάρις εἰς τὰ δάνεια ταῦτα ἡ Ἰσραηλιτικὴ

νά ανυψούται ή ώραία 'Εβρ. συνοικία «Τελ-άβιβ» και ή Κάιφα τήν συνοικίαν «Χέρζλια».

Όμοίως τό 'Εβρ. Κεφ. ήδυνήθη, μεσολαβούσης τής 'Αγγλοπαλαιστινιακής εταιρείας, υποκατοστήματος τής 'Εβρ. 'Αποικιακής τραπεζίης, να παραχωρήσει πιστώσεις δια μακρόν χρόνον δια τό ποσόν τών 220,008 φρ. εις εταιρείας πιστωτικές και συνεταρισμούς αγροτικούς ιδρυμένους εις τās 'Εβρ. αποικίας. Πιστώσεις μακράς διαρκείας παρεχωρήθησαν όμοίως εις τήν εργατικήν αποικίαν «'Αϊνγκανήμ» και εις τήν συνεργατικήν εταιρείαν τών εργατών εις αουτζουνί».

Δια να διευκολύνη τήν εγκατάστασιν γεωργών εις τās Παλαιστινιακές αποικίας τό 'Εθ. κεφ. κατεσκεύασε οικήματα εργατών, δια τὰ όποια έδωκεν ήδη τό ποσόν τών 35,000 φρ. Τό 'Ε. Κ. όμοίως έθεσε εις τήν διάθεσιν τής σχολής τών βιομηχανικών τεχνών «Βεζαλέλ» τό ποσόν τών 26,000 φρ. δια τήν εγκατάστασιν εις τήν έξοχήν επί γηπέδου τοῦ Ε. Κ. «Βέν-σάμεν» πολλών εργατικών οικογενειών άτχολομένων εις τήν εργάσιαν τοῦ χρυσοκεντήματός δια λογαριασμόν τής σχολής Βεζαλέλ εν 'Ιερουσαλήμ. Εις έκάστην τών οικογενειών τούτων έχει δοθη εν οικημα με δύο στρέμματα γής αποτελούντα είδος λαχανοκήπου.

Τό 'Εθ. Κ. έχει, εκτός τούτων, αφιερώσει μέρος τών πόρων του εις τήν προαγωγήν τών Κοινωνικών έργων και ιδρυμάτων γενικού ένδιαιφρόντος.

Όπως εν 'Ιερουσαλήμ τό 'Ε. Κ. έθεσε εις τήν διάθεσιν τής σχολής τών τεχνών Βεζαλέλ δύο κτίρια θαυμασίως κτισθέντα. 'Η Σχολή αυτή κατέχει από τώρα πολλὰς έκασοντάδας 'Εβ. εργατών, άνδρών και γυναικών και έχει ίδρυθη δια να παρέχη εντίμως τον άρτον εις μέγαν αριθμόν Παλαιστινιακών 'Εβραίων οιτινες ζών, ως επί τό πολύ, εκ τής φιλανθρωπίας.

Όμοίως τό 'Εβρ. Λύκειον τής 'Ιόππης όφείλει τό οικόπεδόν του εις τό 'Εβρ. Κεφ. ως και τό εξαίσιον οικοδόμημα ποῦ τό σκέπει και τό όποιον προσφάτως ενηέροθη δαπάνη γεναιοδωρου άνδρός υστis μετά τον θάνατον του κατέλειπεν τήν περιουσίαν του εις τό 'Ε. Κ. Τέλος τό Πολυτεχνεϊον τό όποιον μέλλει να ανεγερθη εντός τοῦ ακμάζοντος λιμένος τής Κάιφας θα όφείλη, και τοῦτο επίσης, εις τό, 'Ε. Κ. τό γήπεδόν του, τό όποιον έστοίχισε 100000 φράγκων.

Εάν μετά τήν έκθεσιν ταύτην, ή γόνιμος δράσις τοῦ 'Εθ. Κεφ. σās φαίνεται ότι αξίζει να διατηρηθη και να έκταθη, όφείλετε εν πάσαις τας περιπτώσεις να δηλώσητε τήν ενεργόν συμπάθειάν σας. Σās συμβαίνει πολλάκις να συγκινήσθε ιδίως δια μίαν καλήν είδησιν, καμμιάν άπροσδόκητον εύτυχίαν, εξ άλλου να

διαφύγητε κίνδυνον, δυστύχημα, κτήπημα, τήςτύχης; ένθυμηθεϊτε τό 'Εθ. Κεφ. Τό 'Εθ. Κ. θέτει εις τήν διάθεσίν σας ποικίλα μέσα δια να έξοφλη τις τὰ χρέη ταῦτα τής ψυχής.

Εν πρώτοις τό Κυτίον τοῦ 'Εθ. Κ. όφείλει να κενούται υπό τών έντετακμένων τοῦ 'Εθ. Κ. τουλάχιστον δίς τοῦ έτους. Προώριστα δέ να δέχεται τās προσφοράς τās υπαγορευόμενας υπό τών περιστάσεων τής καθημερινής ζωής. Όσαύτως εις τό κυτίον τοῦτο συμφέρει να ρίπτεται ή ειδική προσφορά όνομαζομένη «χαλά» τήν όποιαν, κατὰ παλαιάν και εύσεβή παραδосιν ή οικοκυρά αφαιρεί εκ τών προτέρων, τήν προτεραιάν τοῦ Σαββάτου και τών 'Εορτών εκ τών οικιακών δαπανών, όσονδήποτε μετρία και αν είναι. Εις τὰ μικρά σας, επίσης πρέπει να μάθητε ενωρίς τον προορισμόν τοῦ κυτίου τούτου και να τὰ συνιθίσητε να αφιερώνωσι εις αυτό μικρόν μέρος από τὰ λιανὰ των. Οὔτω θα αναπτύξητε εν αυτοίς μετά τών αισθημάτων τής φιλανθρωπίας και τής γεναιοδωρίας, τήν πιστήν άφοσίωσιν εις τον λαόν των. Εάν τυχόν δέν θέλετε ή δέν δύνασθε να δεχθητε δώρον δια παρασχεθείσαν ύπηρεσίαν, συμβουλήν επάγγελματικήν, παραγγελίαν κ. τ. λ. ένθυμηθητε εν τοιαύτη περιπτώσει τον λαόν σας, ότι τό κυτίον τοῦ 'Εθ. Κεφ. δέχεται τήν αξίαν τής εργασίας σας ή τής φιλοφροσύνης σας.

Θέλετε, δια περιστάσιν χαρμόσουνον ή λυπηράν, να έκδηλώσητε τήν συμπάθειάν σας εις τούς συγγενείς σας, εις τούς φίλους σας, απευθύνατέ τους εν Τηλεγράφημα τοῦ 'Εθ. Κεφ. έντυπον καλλιτεχνικόν, και ώραίας έκτελέσεως. Τό έντυπον τοῦτο, τοῦ όποιου ή τιμή κεχαραγμένη ανωθεν αυτοῦ, είναι οία ή τιμή συήθους τηλεγραφήματος, στέλλεται υπό μορφήν επιστολής και αντικαθιστᾶ θαυμασίως τὰ τηλεγραφήματα.

Τὰ γραμματόσημα τοῦ 'Εθ. Κεφ. καλλιτεχνικά κεχαραγμένα και διαφόρων τιμών χρησιμεύουσι.

Α' Δια κλείσιμον επιστολών.

Β' Ως απόδειξις παραλαβής δια τὰ μικρά ποσά άτινα συναθροίζονται ύπερ τοῦ 'Εθ. Κεφαλαίου.

Γ' Προς κόλλησιν επί τών προσκλητηρίων γάμου, επί τών επιστολών, επί τών έγγραφων προς μέλη 'Εβ. Συλλόγου, επί τών εισιτηρίων εισόδου εις τούς χορούς, συμπόσια κ. λ. π.

Εχετε κατὰ νοῦν να αποδώσητε εις τινα έξαιρετικήν τιμήν; ασφαλίσατε τήν έγγραφήν του εις τό Χρυσούν βιβλίον τοῦ 'Εθ. Κεφ. Εις τό βιβλίον τοῦτο, έξαισίως, κεκοσμημένον και με δέσιμον πολύτιμον, τοῦ όποιου ή φύλαξις είναι ήσφαλισμένη εν τοίς γραφείοις τοῦ 'Εθ. Κεφ. είναι γεγραμμένα τὰ όνόματα τών άτομων ή συλλόγων, παρὰ τών όποιων τό 'Εθ. Κεφ. έχει λάβει άπαξ ή πολλάκις (κατὰ

τό διάστημα τριών έτών) τό ποσόν τών 10 λιρών ή 50 δολλαρίων ή 250 μαρκών ή 240 κορωνών ή 250 φράγκων κ. τ. λ.

Τό 'Εθ. Κεφ. θέτει άκόμη εις τήν διάθεσίν σας μικρά καρτέ. με ώραϊον δέσιμον. και τὰ όποια περιέχουσιν εκτός τών αποδείξεων παραλαβής, και άγραφον χάρτην, εν μολυβδοκόνδιλον και εν ήμερολόγιον. Τὰ καρτέ ταῦτα προωρισμένα δι' έράνουσ συνιστῶνται ιδιαιτέρως δια συνελεύσεις, συμπόσια οικογενειών κ. τ. λ.

Εάν εκτός τών τυχιών προσφορών, θέλετε να έξασφαλίσητε δια τό 'Ε. Κ. τακτικόν πόρον, ένας εκούσιος φόρος θα ανταποκριθη καλύτερον εις τήν σκέψιν σας. Έκαστος λαμβάνει καθ' έκυτόν τήν ήθικην ύποχρέωσιν να αφιερώση περιοδικώς (έκαστον μήνα, ή κατὰ τούς τρεις μήνας π. χ.) εις τό 'Ε. Κ. είτε ποσόν τι ώρισμένον ή ένα τόσον τοίς έκάτον τό όποιον εκ των προτέρων αφαιρεί εκ τοῦ εισοδήματός του, τών έξόδων του ή άκόμη εκ τοῦ ένοικίου. Προς έξόφλησιν τοῦ ήθικοῦ τούτου χρέους τό καλύτερον είναι να ρίψη τις τακτικώς καθ' έκάστην ή καθ' έβδομάδα ποσόν ώρισμένον εις τό κυτίον τοῦ 'Εθ. Κεφ.

Καθίδρυμα λαϊκόν πρό παντός είναι τό τών ελαιόδένδρων. Αί φυτεΐαι αῦται, πραγματι πολύ χρήσιμοι δια τήν αναδάσωσιν τοῦ Παλαιστ. εδάφους και αιτινες από τώρα διδουσιν εργάσιαν εις πλείστας 'Εβραϊκὰς οικογενείας θα έξασφαλίσωσι άργότερον, δια τών εισοδημάτων τής εκμεταλλεύσεώς των, τήν διατήρησιν πολυαριθμών σχολών εν Παλαιστίνη. Δῶρον 6 μάρκων ή 7,50 φρ. έξασφαλίζει τήν φύτευσιν ελαιόδένδρου γεγραμμένου εις τό όνομα τοῦ προσώπου τό όποιον ό δωρητής θέλει δηλώση.

Τό Κτηματικόν Ίδρυμα τέλος, σκοπόν έχει να επιτρέψη εις πάντα 'Εβραϊον καλής θελήσεως να λάβη δι' όνομά του στρέμμα γής εν Παλαιστίνη δια να τό προσφέρη εις τό 'Εθ. Κ. 'Η αξία ενός στρέμματος γής είναι φρ. 50.

Τὰ όνόματα τών δωρητών είναι γεγραμμένα εις ειδικόν κτηματολόγιον και εκαστος εξ αυτών λαμβάνει όνομαστικόν τίτλον καλλιτεχνικώς κεκοσμημένον.

Αί ιδιοκτησίαι αι λαμβανόμεναι μέσω τοῦ ιδρύματος τούτου επεφυλάττονται αποκλειστικώς δια τούς 'Εβραϊούς γεωργούς. Αλλά εκτός τών νομισματικών δώρων δύνασθε να προμηθεύσητε εις τό 'Εθ. Κεφ. πόρους σημαντικούς χωρίς να σας κοστίση τίποτε. Υπάρχουσι αντικείμενα άνευ αξίας δι' εκαστον εξ υμῶν άτινα όμως συναθροίζόμενα εις σημαντικὰς ποσότητας, λαμβάνουσιν αξίαν π.χ. εσπραγισμένα γραμματόσημα, χάρτης εκ κασιτέρου κ. τ. λ. πρᾶγμα τό όποιον είναι εύκολον να συναθροιση τις δια τό 'Εθ. Κεφ.

Τέλος πας 'Εβραϊός όλίγον τι εύπορος όφεί-

λει να θεωρήση τιμήν τήν αφιέρωσιν ποσοῦ εις τήν διαθήκην του δια τό 'Εθ. Κεφ. έξασφαλίζων εις αυτό κληροδότημα αναλόγον τής περιουσίας του. Αποφασis τοῦ 7ου. Σιωνιστικοῦ Συνεδρίου εκαμε τό τοιοῦτον αῦτηράν ύποχρέωσιν δια τούς Σιωνιστάς· αλλά τοῦτο ωφείλε να γίνη όμοίως δια πάντας τούς 'Εβραϊούς. Δέν δύναται τις να κάμη τής περιουσίας του χρῆσιν εύγενεστέραν ταύτης, και ό δωρητής έχει ενταῦθα τήν απόλυτον εγγύησιν ότι, τὰ ποσὰ τὰ οὔτω κληροδοτημένα εις τούς άδελφούς όμοφύλους του, θα είναι δι' αυτούς χρησιμβήτητος πραγματικής και διαρκούς.

Απευθύνετε τās αποστολὰς σας χρημάτων, ζητήσεις βιβλιαρίων, άπαιτήσεις κ. τ. λ. εις τούς ειδικούς αντιπροσώπους τοῦ 'Εθ. Κεφ. εις τās διαφόρους χώρας.

Centralbureau. Köln. Neumarkt 33.

Δύνασθε να απευθυνθητε δι' οίκανδήποτε πληροφορίαν, αποστολήν χρημάτων κ. τ. λ. εις τον Σιωνιστικόν Σύλλογον «Ποαλέ Σιών».

'Εν Βόλφ.

→■■■■■←

ΠΩΣ ΠΕΡΙΣΩΖΕΤΑΙ Η ΕΒΡΑΪΚΗ ΦΥΛΗ

Η δράσις τής 'Εβραϊκής Κοινότητος τής Νέας 'Υόρκης.—Τι σημαίνει Κοινότης παρὰ τοίς 'Ισραηλιταις.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΡΡΑΒΒΙΝΟΥ ΜΑΓΝΕΣ

Τήν παρελθοῦσαν εβδομάδα έλαβε χώραν ή τρίτη έτησις συνέλευσις τής Kehillah, τής έπισήμου 'Εβραϊκής Κοινότητος τής Νέας 'Υόρκης, υπό τήν προεδρείαν τοῦ αρχιραββίνου δικτορος Magnes, έξεφωνήθησαν δε κατ' αυτήν σπουδαιότατοι λόγοι και συνεζητήθησαν όλα τὰ ζωτικά ζητήματα τὰ σχετιζόμενα με τήν διαιώνισιν τής έβραϊκής φυλής εν τῷ μέσω τών φιλοξενούντων αυτήν λαών ανα τήν ύψηλιον. Ήπειδή παρόμοιον πρόβλημα αντιμετωπίζομεν και ήμεϊς εν 'Αμερικῇ, δέν θεωρούμεν άσκοπον να δώσωμεν εις τό ήμέτερον κοινόν ιδέαν τινὰ τών συζητήσεων αιτινες έλαβον χώραν εις τήν συνέλευσιν ταύτην.

Εν πρώτοις φαίνεται εκ τών συζητήσεων τούτων ότι αι 'Εβραϊκαί Κοινότητες δέν είναι άπλώς θρησκευτικά όργανώσεις, αλλά δρωσι προς όλας τας διευθύνσεις εις τās όποιās ελκύεται ή προσοχή των υπό τών γενικών ζητημάτων και συμφερόντων τής 'Εβραϊκής φυλής, κατ' αντίθεσιν προς τās ήμετέρας Κοινότητας, αι όποιαι φροντίζουσιν αποκλειστικώς σχεδόν δια τήν διατήρησιν ενός ναοῦ και ενός ιερέως.

Εξ αυτού τοῦ λόγου τοῦ προεδρεύσαντος τής

συνελεύσεως αρχιραββίνου φαίνεται ότι ο σκοπός των Εβραϊκών Κοινοτήτων δεν είναι μόνον των θρησκευτικών αναγκών των μελών αυτών ή εξυπηρέτησις. Το έργο του είναι εν ελάχιστον μέρος της όλης δράσεως των Εβραϊκών Κοινοτήτων, καίτοι αυτό καθ'εαυτό μέγα και δυσχερέςτατον, ένεκα των αδιαλείπτων ενεργειών των Χριστιανικών οργανώσεων προς προσηλυτισίαν των νεωτέρων Ισραηλιτών, της απορροφητικότητας του περιβάλλοντος και των βιωτικών συνθηκών, αίτινες απομακρύνουσι της θρησκείας τους όπαδούς του Μωσαϊκού νόμου περισσότερονα παρά τους όπαδούς του Χριστιανισμού. Αρχόμενος του λόγου του ο δόκτωρ Magnes είπεν ότι είς την Νέαν Υόρκην ύπάρχουσιν εν έκκατομύριον Ισραηλιται και ότι το πρόβλημα ύπερ αντιμετωπιζουσιν οι άρχηγοί αυτών είναι ή εξεύρεσις ενός τρόπου προς όργάνωσίν των και άποσόθησιν των περιστοιχούντων αυτούς κινδύνων.

«Το ύψηλόν ιδεωδές μας» είπεν, «είναι να μείνωμεν Εβραϊται και να προαγάγωμεν τον άγωνά του Ιουδαϊσμού. Επιθυμούμεν να διατηρήσωμεν όχι μόνον την θρησκείαν μας, αλλά και την γλώσσάν μας και την αδελφότητά μας μετά των άλλων μελών της μεγάλης Εβραϊκής οικογενείας. Η θρησκευτική, ή εκπαιδευτική και ή κοινωνική δράσις δεν άρχουσι προς επιτυχίαν του σκοπού τούτου. Χρειάζεται γενικωτέρα όργάνωσις.»

Κατόπιν ο αρχιραββίνος ανέπτυξε λεπτομερώς το έργο των διαφόρων κλάδων της Εβραϊκής Κοινότητας της Νέας Υόρκης, ιδιαιτέρως δε διέτριψεν εις τας προσπαθείας των ραββίνων προς διάσωσιν των Εβραϊοπαίδων από του προσηλυτισμού εις τον Χριστιανισμόν.

«Αί ένεργεiai διαφόρων Χριστιανικών οργανώσεων μεταξύ των Εβραϊοπαίδων.» είπε, «προσείλυσαν την προσοχήν μας και μάς άνησυχοῦσι σοβαρώς. Χριστιανικαί τινες οργανώσεις διεξάγουσιν άπροκαλύπτως προσηλυτιστικήν προπαγάνδαν μεταξύ του Ισραηλιτικού στοιχείου. Άλλαί τινές οργανώσεις με τας άρίστιας των προθέσεων βλέπουσαι ότι δεν καταβάλλομεν την δέουσαν μέριμναν διά τα τέκνα μας, αναλαμβάνουσιν αυτάί την φροντίδα της θρησκευτικής ποδηγητήσεώς των.

Επράξαμεν πάντοδυνατόν ύπως επιστήσωμεν την προσοχήν των Χριστιανικών οργανώσεων εις το άτοπον της ενεργείας ταύτης, δεν δύναμεθα όμως να μη όμολογήσωμεν το δίκαιον του ισχυρισμού των ότιαέφ' όσον δεν κάμνομεν ήμεis το καθήκον μας καθ' όλην την γραμμήν άπέναντι των Εβραϊοπαίδων κάποιος άλλος πρέπει κατ' ανάγκην να φροντίση δι' αυτούς.»

Αφού έτόνισεν εις το σημείον τούτου του λόγου του ο αρχιραββίνος την ανάγκην της γενικωτέρως συνεισφοράς των δυναμένων προς ένί-

σχυσιν και γενίκευσιν του έργου της Εβραϊκής Κοινότητας, άνήγγειλεν ότι κατώρθωσεν ή Κοινότης να εισπράξη εκ δωρεών 300,000 δολλάρια, τα όποια θα δαπανηθώσιν εντός της προσεχούς πενταετίας διά τα Εβραϊκά σχολεία. προσέθεσεν όμως ότι το ποσόν τούτο μόλις ήτο αρκετόν ύπως καλύψη τας εκπαιδευτικάς ανάγκες της Κοινότητας δι' έν έτος.

Το ζήτημα της τηρήσεως της άργίας του Σαββάτου άπασχολεί επίσης τους ραββίνους και έβίχθη ύπό του δόκτορος Magnes, ειπόντος ότι δεν είναι δίκαιον να αναγκάζονται οι Εβραίοι ύπως άργώσι την Κυριακήν ή έργάζονται το Σάββατον. Προσέθηκεν όμως ο αρχιραββίνος ότι ή Εβραϊκή κοινότης θα ενεργήση ύπως ψηφισθή νόμος επιτρέπων εις τους Εβραίους την εργασίαν κατά την Κυριακήν επί τῶ ὄρυ να τηρώσι την άργίαν του Σαββάτου.

Μετά τον λόγον του δόκτορος Magnes έπηκολούθησε συζήτησις περι όλων των ζητημάτων των άφορώντων τον Εβραϊσμόν εν Αμερικῇ και εις τας άλλας χώρας, το συμπέρασμα δε της συζήτησεως ήτο ότι οι Εβραίοι επιθυμοῦσι να δώσωσι μορφήν πραγματικότητας εις την ιδέαν του Παγκοσμίου Καθολικού Ισραήλ. Εγένετο ακόμη συζήτησις και περι της τηρήσεως των διατάξεων του Μωσαϊκού νόμου αναφορικώς προς την τροφήν των Εβραίων, όλοι δε οι παρόντες, μεταξύ των όποιων διεκρίνοντο άνθρωποι της περιωπῆς του περιφήμου Jacob H. Schiff, του δικαστού Leon Sanders και του Louis Marshall, όμολόγησαν την ανάγκην της τηρήσεως των διατάξεων τούτων και έπεκρότησαν την δήλωσιν του δόκτορος Magnes, ειπόντος ότι ο σύνδεσμος των ραββίνων επιβλέπει την πώλησιν του κρέατος και έφ' όσον είναι δυνατόν άποτρέπει τας Εβραϊκάς οικογενείας από του να αγοράζωσιν άνευ διακρίσεως πᾶν είδος κρέατος.

Μακρά συζήτησις εγένετο περι της διατηρήσεως της Εβραϊκής γλώσσης παραλλήλως προς την Αγγλικήν, εδήλωσε δε πάλιν ο δόκτωρ Magnes ότι παρεξηγοῦσι τους Εβραίους αί φρονούντες ότι έννοοῦσι να διατηρήσωσι την γλώσσα των εις βάρος της Αγγλικῆς και ότι λανθάνονται οι θεωροῦντες την Εβραϊκήν γλώσσαν ως νεκράν. «Τα Εβραϊκά σχολεία», είπεν ο δόκτωρ Magnes, «πρέπει να ένισχυθώσι διά να διατηρηθῇ ή γλώσσά μας ως ζώσα γλώσσα και να μεταδοθῇ εις τους απογόνους μας όμοῦ μετά της Αγγλικῆς γλώσσης».

Ο δικαστής Leon Sanders υπέβαλε πρότασιν διαμαρτυρίας κατά του ψηφισθέντος ύπό της Γερουσίας μεταναστευτικού νομοσχεδίου, εγένετο δε αύτη δεκτῇ και επί τη βάσει της συνετάχθη ψήφισμα, ύπερ θα επιδοθῇ εις το Κογκρέσσον.

(Εκ της «Ατλαντίδος»)

ΕΚ ΤΟΥ ΕΒΡΑΪΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ίστορία των Εβραίων Ιταλίας

Συνεστήθη Επιτροπή διά την συγγραφήν της Ίστορίας των Εβραίων Ιταλίας. Τῆς Επιτροπῆς συμμετέχουν όχι μόνον επιστημόντες του Εβραϊκού κόσμου καθώς ο Άλέξανδρος Δ' Αγκόνα, ο πρώτος λόγιος της Ιταλίας, οι Δ)ρες Μαργκούλιες και Χαγές, αλλά και επιστημόντες εκ των μη Εβραίων, καθώς ο καθηγητής Κομπαρέτης, ο καθηγητής Γκουίντι, ο γερουσιαστής Ματσόνης, ο βουλευτής Κρετάνης, ο καθηγητής Λαζίνιος κ.τ.λ. κ.λ. Η Ίστορία των Εβραίων Ιταλίας είναι μεγίστης σημασίας διά την Ίστορίαν την πνευματικήν του τε Εβραϊσμού και της Ιταλίας. Σημαντικός είναι ο αριθμός των ποιητών, λογίων, φιλοσόφων, φιλολόγων, τους όποιους έδωσεν ή Ιταλία από τον Μεσαιώνα μέχρι των νεωτέρων χρόνων. Θα φηγῇ δε εκ της Ίστορίας αυτης, μίαν ακόμη μοράν, ότι αί εποχαι άκμῆς συμβαδίζουν με τας εποχάς κατά τας όποιάς οι Εβραίοι έχαιρον μεγαλειτέρας έλευθερίας. Ίδιᾶ ή προτελευταία και τελευταία γενεά θα φηνοῦν έξοδοι με την πληχάδα άνδρων πρώτης τάξεως οι όποιοι τόσον ειργάσθησαν διά την Ιταλικήν Αναγέννησιν. Γενναί αί όποιοι έδωκαν δημοσιογράφους καθώς τον Δίνα τους Αρβίβ, τους Λεύη, επιστήμονας καθώς τον Λομβρόζον, τον Ασκολη, τον Μορτάρα, διπλωμάτας καθώς τον Αρτομ έμπιστον του Καπούρ, τον Μαλβάνον, τον Λουτσάτην, λογίους καθώς τον Μασσαράνι, τον Δ' Αγκόνα, τον Δαβίδ Λευή, τον Βιβάντη, τον Ρέβερε, τον Πράγα, τον Λόπες και τόσους άλλους.

Εις το έβραϊκόν πεδίον ή Ιταλία έχει μεταξύ δεκάδων άλλων τους δύο θανατούς Λουτσάτο, τον Μωσέ Χηήμ Λουτσάτο, και τον μέγαν Σαδάλ (Σαμουήλ Δαβίδ Λουτσάτο), οι όποιοι σημειώνουν τας δύο νεωτέρας εποχάς αναγεννήσεως των έβραϊκών γραμμάτων.

Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΚΟΛΟΜΒΟΣ ΗΤΟ ΕΒΡΑΙΟΣ,

Ένας Ισπανός έγραψε όγκωδες βιβλίον διά ν' αποδείξη ότι ο Κολόμβος ο άνακκλύψας την Αμερικην ήτο έβραϊκής καταγωγῆς. Το όνομά του Ισπανικά είναι Κολόν, όνομα έβραϊκών οικογενειών εις την εποχήν του Κολόμβου. Εις την βιογραφίαν την όποιαν έγραψεν του Κολόμβου ο υίός του, λέγει ρητώς, ότι ο Κολόμβος έτήρησε πάντοτε μυστικήν την καταγωγήν του. Είμαι δε γνωστόν ότι ο Κολόμβος ήτο εις σχέσεις με τους ψευδοκαθολικούς έβραίους της Ισπανίας. Ίσως ένόμισεν ότι ή καταγωγή του θα τῶ ήτο μέγα κώλυμα διά τὸ μεγαλεπίβου-

λον σχέδιόν του, κατά την περίοδον εκείνην της άκμῆς του φανατισμού εν Ισπανία. Είμαι εξ άλλου γνωστόν, ότι οι γεωγραφικοί πίνακες τους όποιους μετεχειρίσθη ο Κολόμβος είχαν σχεδιασθῇ παρὰ του έβραίου Zacuto, δια την έπιχείρησιν Santangel, και έβραίος ο πρώτος πατίσας επί του Αμερικανικού εδάφους. Τί το άπίθανον εν τῷ έβραϊκῷ ένστικτον του Κολόμβου τον ώθησεν εις ανακάλυψιν χώρας εις την όποιαν έμελλον να προσφύγουν τόσαι εκ των καταδιωκομένων όμοφύλων του ;

ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ

Φέτος το Εβραϊκόν Γυμνάσιον της Ιούππης δίδει τα πρώτα άπολυτήρια. Οι άπολυόμενοι δύνανται να έγγραφουεν εις τα Πανεπιστήμια της Τουρκίας και της Ελβετίας. Επειδή το Γυμνάσιον έτέθη από τινος ύπό την προστασίαν της Γαλλίας, έννοείται οίκοθεν ότι οι τελειόφοιτοι αυτού έχουν έλευθερίαν την είσοδον και εις τα Γαλλικά Πανεπιστήμια.

Δεν άμφιβάλλομεν ότι, δεδομένης ευκαιρίας, οι Παλαιστίνειοι φοιτηται θα εγένοντο δεκτοί και εις το ήμέτερον Πανεπιστήμιον.

— Το Εβραϊκόν Πολυτεχνείον της Κιάφας θα κάμει έναρξιν των έγγραφῶν του κατά το προσεχές σχολικόν έτος, δηλαδή τον Σεπτέμβριον—Οκτώβριον. Το σχολείον δύναται να περιλάβη 2,000 έσωτερικούς. Σὺν τῶ χρόνῳ θα διδάξουν 70 καθηγηται. Θα είναι εκ των τελειότερων του κόσμου με Μουσεια, εργαστήρια κ.λ.π.

— Η ιδέα του Εβραϊκού Πανεπιστημίου εν Παλαιστίνη λαμβάνει σάρκα και όστα. Ηδη ήρχισαν αί συνεισφοραι. Τὴν ιδέαν συνέστησε θερμῶς και ο κ. Σοκολώφ εις Αμερικην. Πρόκειται δε περι πλήρους Πανεπιστημίου όλων των Σχολῶν.

— Ένεκεν των μεγάλων διαστάσεων τας όποιάς έλαβον αί παρρηγγελιαί εις την Σχολήν Μπετσκλέλ, ή κυρίως Σχολή της τεχνικής βιομηχανίας έχωρίσθη από το εργοστάσιον. Ωστε ο θέλων να δώση παρρηγγελίας η να γράψη περι έμπορικῶν ύποθέσεων διευθύνει ούτως :

Verkstätten Bezalel

G. m. b. H. Jerusalem

ο δε γράφων διά Σχολικῆς ύποθέσεις διευθύνει!

Kunstgewerbeschule

Bezalel Jerusalem

— Αί αποικιαί αί έβραϊκαί της Παλαιστίνης άκμάζουσαι συνεισφέρουν οὐκ ολίγα εις το όθωμανικόν Κράτος. Ούτως εκ μόνης της Πέταχ Τικβὰ, εξ ἧς άλλοτε ή Τουρκία δεν εισέπραττε

εί μη 400 φρ. έτησίως, κατά τὸ ληξάν έτος εισέπραξεν ἐκ φόρων 125 χιλ. φρ. Φέρουσαδυσερείας εἰς τὴν σύστασιν ἐβραϊκῶν χωρίων, ἡ Τουρκία παρατείνει τὴν πενιχρὰν κατάστασιν τῆς χώρας καὶ προπαρσκευάζει τὸ ἔδαφος εἰς τὴν κατοχὴν καμμιαῖς μεγάλης Δυνάμεως.

— Ἐδημοσιεύη, θαυμά ιδέσθαι, ὁ ἀπὸ τόσα ἔτη περιμενόμενος ἐβραϊκὸς χάρτης τῆς Παλαιστίνης. Τὸ κείμενον εἶναι ἀποκλειστικῶς ἐβραϊκόν. Ἐξεδόθη ὑπὸ τῆς Ἐβραϊκῆς ἐκδοτικῆς Ἑταιρίας Βερολίνου. Αἱ διαστάσεις του εἶναι 2.30 χ. 1.40. Δύο γεωγράφοι Ἐβραῖοι εἰργάσθησαν δι' αὐτὸν τὸν χάρτην ἐπὶ 7 ἔτη.

ΔΩΡΕΑΙ

ΥΠΕΡ ΤΟΥ «ΕΘΝΙΚΟΥ ΕΒΡΑΪΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ»

Ἀποσταλεῖσαι μέσῳ τοῦ Σιωνιστικοῦ Συλλόγου «Ποαλέ Σιών» Βόλου.

Χρυσοῦν βιβλίον

Δωρεαὶ Τρικκάλων.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν τελευταίων ἑορτῶν τοῦ Πάσχα, ὁ Ἐπίτιμος Πρόεδρος τοῦ Σιωνιστικοῦ Συλλόγου Βόλου «Ποαλέ Σκιών» Κύριος Μαυρίκιος Κοφφίνας, μετέβη εἰς Τρίκκαλα καὶ τῇ πρωτοβουλείᾳ αὐτοῦ ἐστηρικτικῆς ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν κ. κ. Ἰωσήφ Γιακουέλ Ραββίνου, Σαλβατώρ Λεβῆ, Δαυίδ Λεβῆ καὶ Ἰωσήφ Λεβῆ, ἧτις ἐπεσκεψθῆ ἕλας τὰς οἰκίας τῶν ὁμοφύλων τῆς πόλεως ταύτης καὶ ἐζήτησε δωρεὰς ὑπὲρ τοῦ «Ἐθνικοῦ Ἐβραϊκοῦ Κεφαλαίου»:

Ἡ ἐν λόγῳ Ἐπιτροπὴ συνέλεξε ποσὸν 250 Δραχ. τὸ ὅποιον προώρισεν πρὸς ἐγγραφήν εἰς τὸ «Χρυσοῦν Βιβλίον» τοῦ «Ἐθνικοῦ Ἐβραϊκοῦ Κεφαλαίου» τὸ μέλη τῆς Ἰσραηλιτικῆς Κοινότητος Τρικκάλων.

Ὄνόματα δωρητῶν:

Ἡλίας Γ. Κοέν δρ. 2.—Κα. Μαζαλιώ Ἡλ. Κοέν δρ. 10.—Γιαχιέλ Ἡλ. Κοέν δρ. 3.—Σαλώμ Γ. Κοέν δρ. 4.—Κα. Σώλ Σ. Σακκῆ δρ. 2.—Χαΐμ Ἡλ. Κοέν δρ. 2.—Κα. Ραχὴλ Χ. Κοέν δρ. 10.—Δόρ. Μαυρίκιος Κοφφίνας δρ. 5.—Δις. Μαρία Γ. Κοέν δρ. 5.—Μεγῆρ Σολομώνδρ. 5.—Κα. Σκουλά Μ. Σολομώνδρ. 10.—Χανέσσο Μ. Μεγῆρ δρ. 3.—Ἐσθῆρ Ἀβρ. Μεγῆρ δρ. 3.—Μωῦσῆς Μεγῆρ δρ. 5.—Μιχαήλ Λεβῆ δρ. 1.—Σαλβατώρ Λεβῆ δρ. 12.—Κα Ραχὴλ Σ. Λεβῆ δρ. 2.—Μωῦσῆς Σαμουηλίδης δρ. 5.—Κα. Ραχὴλ Σαμουηλίδης δρ. 2.—Δαυίδ Λεβῆ δρ. 5.—Κα. Ἐσθῆρ Δ. Λεβῆ δρ. 3.—Μωῦσῆς Σίδης δρ. 5.—Κα. Μελκούλα Σίδης δρ. 3.—Δις. Ἐσθῆρ Μ. Σίδης δρ. 1.—Ἰσαάκ Ἡλίας Λεβῆ δρ. 5.—Κα. Ἐσπερίνα Λεβῆ δρ. 2.—Ἰωσήφ Τσίβι δρ. 5.—Κα. Ραχὴλ Ζ. Τσίβι δρ. 1.—Ἰσαάκ Σολομώνδρ. 2.—Κα.

Ρείνα Σολομώνδρ. 1.—Σολομών Ἰσαάκ δρ. 0,60.—Μωῦσῆς Σολομώνδρ. 2.—Κα. Ντου-ντοῦ Μ. Σολομώνδρ. 1.—Λουκία Σ. Σαμουηλ δρ. 0,50.—Ἐσθῆρ Κοέν δρ. 1.—Κα. Ἀννέτα Ἐσθῆρ Κοέν δρ. 0,50.—Δαυίδ Γιακνῆ δρ. 2.—Μάρκος Δ. Γιακνῆ δρ. 1.—Μάρκος Ἡλ. Γιακνῆ δρ. 1.—Ραφκὴλ Μωῦσῆς δρ. 1.—Μαρία Ρ. Μωῦσῆ δρ. 3.—Ἰακώβ Σαμπᾶς δρ. 2.—Ἰακώβ Σαμπᾶς δρ. 1.—Ρικουτσα Σαμπᾶς δρ. 1.—Σαμουήλ Ἰωσήφ δρ. 1.—Κα. Τζαμίλα 2.—Ἰωσήφ δρ. 1.—Ἰωσήφ Σαμουήλ δρ. 1.—Ἀβραάμ Σ. Ἰωσήφ δρ. 1.—Λουκία Μ. Ἰωσήφ δρ. 1.—Ἡλίας Ρουσσος δρ. 1.—Κα. Σαρίνα Ἡλίας Ρουσσος δρ. 2.—Ἰουδᾶς Ρουσσος δρ. 2.—Ἐσθῆρ Ματαθία δρ. 3.—Κα. Συμχὰ Ἐσθῆρ Ματαθία δρ. 2.—Ἐφθημία Μ. Χαΐμ δρ. 1.—Ἐσθῆρ Χ. Ματαθία δρ. 0,70.—Μαρίκα Χ. Ματαθία δρ. 1,50.—Σιμχὰ Ἀβρ. Σκλέμ δρ. 1.—Ἰσαάκ Σ. Ρηκανάτης δρ. 1.—Κα. Χρυσῆ Ἰσαάκ Ρηκανάτης δρ. 2.—Δαυίδ Βέγα δρ. 5.—Σαμουήλ Ματαθίας δρ. 1.—Σιμχὰ Μ. Ρηκανάτης δρ. 1.—Σαρίνα Σ. Βέγα δρ. 3.—Ἀλέγχα Δ. Βέγα δρ. 2.—Σιμχουλύτσα Ἰσαάκ Σαμπεθάι δρ. 2.—Νισσήμ Σαμπεθάι δρ. 1.—Μαζαλιώ Δ. Σαμπεθάι δρ. 1.—Ὀλγα Ἰωσήφ Γιακουέλ δρ. 4.—Γιομτὸβ Γιακουέλ δρ. 1.—Γιαχιέλ Γιακουέλ δρ. 1.—Γράσια Γ. Γιακουέλ δρ. 0,50.—Γιομτὸβ Γιακουέλ δρ. 0,50.—Μαρία Γιακουέλ δρ. 1.—Σιμχουλύτσα Σ. Ἰουδᾶ δρ. 0,60.—Μεναχέμ Σαμουλκῆ δρ. 3.—Ἰουδᾶ Χ. Ματαθία δρ. 1.—Ἰακώβ Ἐλιακῆμ δρ. 1.—Τζόγια Ἐλιακῆμ δρ. 1.—Ἰσὴλ Καπέτας δρ. 1.—Σαρίνα Ἰσὴλ Καπέτας δρ. 1.—Χανούλα Ι. Καπέτας δρ. 0,40.—Μάρκος Ι. Καπέτας δρ. 1.—Ρόζα Ἰ. Καπέτας δρ. 2.—Χαΐμ Καπέτας δρ. 2.—Λούνα Χ. Καπέτας δρ. 1.—Δανιήλ Α. Νιγρίν δρ. 1.—Μαρίκα Α. Νιγρίν δρ. 1.—Μαρίκα Χ. Νιγρίν δρ. 1.—Διαμάντη Μ. Νιγρίν δρ. 1.—Λεὼν Ψαράς δρ. 2.—Ἐσθῆρ Δαυίδ δρ. 1.—Ρείνα Ἐσθῆρ Δαυίδ δρ. 1.—Ἀβραάμ Λεβῆ δρ. 1.—Ραχὴλ Μ. Καμπιλι δρ. 0,20.—Σεμτὸβ Σαμουήλ δρ. 1.—Ρεϊνούλα Σ. Ἐσθῆρ δρ. 0,50.—Ρικουτσα Α. Σαμπεθάι δρ. 2.—Ἐσθῆρ Α. Λεβῆ δρ. 1.—Ἀβραάμ Ρέβεχ δρ. 1.—Ραφκὴλ Ἀμάρ δρ. 2.—Καδούνα Ρ. Ἀμάρ δρ. 1.—Ρείνα Ἰσὴλ Ἀμάρ δρ. 0,60.—Χανούλα Ἰσαάκ Ἀμάρ δρ. 0,60.—Γιουσουά Καμπιλι δρ. 1.—Μωῦσῆς Ἡλ. Καμπιλι δρ. 1.—Νάθαν Καμπιλι δρ. 1.—Ἐσθῆρ Σ. Μισδραχῆ δρ. 2.—Μπουλίσα Μισδραχῆ δρ. 1.—Μαρίκα Ἰ. Ἀτουῦν δρ. 1.—Μπαθσέβα Μ. Ἀτουῦν δρ. 1,50.—Μπαθσέβα Ἰ. Ἀτουῦν δρ. 1.—Σαμουήλ Γιαμπάι δρ. 1.—Ζαφύρα Σ. Γιαμπάι δρ. 1.—Χανέσσο Μ. Νασσεχοῦ δρ. 0,50.—Νισσήμ Νασσεχοῦ δρ. 1.—Ἐσπερίνα Μ. Νασσεχοῦ δρ. 1.—Δαυίδ Φελούς δρ. 1.—Μαλκούτσα Δ. Φιλοῦς δρ. 1.—Σιμχουλύτσα Ἰ. Φιλοῦς δρ. 1.

Ἐσθῆρ Σ. Κοέν δρ. 1.—Μαζαλιώ Μ. Μάτσα δρ. 0,30.—Ἐσθῆρ Α. Μωῦσῆ δρ. 2.—Δελίσις Μ. Σακκῆ δρ. 2.—Εὐτυχία Ι. Σαμουήλ δρ. 1.—Σαρά Α. Ἀτουῦν δρ. 1.—Ραφκὴλ Σολομώνδρ. 1.—Δαυίδ Σ. Ραφκὴλ δρ. 1.—Ἀρὼν Κοφφίνας δρ. 1.—Σαρίνα Κλάιμαν δρ. 0,50.

Ἐν ἔλφ Δρ. 250.—

Δένδρα

Κος Ἰωσήφ Χ. Λεβῆς Τρικκάλων (ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ πατρὸς του Ραββί Χαΐμ Λεβῆ). Δρ. 7,50

Ἀξία μνείας εἶναι ἡ Ἐπιτροπὴ ἐκ μικρῶν Τρικκαλιῶν, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν Ἀσέρ Ράφ. Μωῦσῆ, Σαμ. Μ. Σαμουηλίδου, Ἀρὼν Ἰακώβ Ἀτουῦν, Ἐζεκίου Μ. Σακκῆ, Σολομώντος Ἰοὶ Σολομών καὶ Χαΐμ Ἰωσ. Σακκῆ, ἧτις ἐπώλησε περὶ τὰ 40 βιβλιάρια ὑπὲρ τοῦ «Ἐθνικοῦ Ἐβραϊκοῦ Κεφαλαίου» καὶ πολλὰ γραμματόσημα, καὶ περιέρχεται δις τῆς ἐβδομάδος ἕλας τὰ Ἐβραϊκὰ καταστήματα καὶ οἰκίας τῶν Τρικκαλιῶν, συλλέγουσα ἐράνους ὑπὲρ τοῦ ἐν λόγῳ Κεφαλαίου.

Εἰς τὸ προσεχές: Αἱ δωρεαὶ Βόλου.

LA NOUVELLE GUERRE BALKANIQUE

LE ROI CONSTANTIN

Le Roi Constantin termine son Message Royal avec les mots: «Et le Roi a confiance en le Seigneur et par la faveur du Très-haut il ne vacillera pas». Ainsi c'est un verset de notre Bible juive que le Roi des Héliènes a pris pour son mot d'ordre dans la guerre actuelle. La suite du Psaume parle *«d'ennemis vaincus, d'ennemis déloyaux et intriguants... tournant le dos devant l'habileté des archers du Roi»*. C'est «la victoire» qui a souri au Roi Constantin, comme à l'ancien Roi des Judéens dont parle le psaume. Et le Roi Constantin est digne d'être comparé aux meilleurs des Rois d'Israel dont le distinctif était la piété et la pitié, avec la vaillance sur les champs de bataille pour le triomphe d'une cause juste. Avant, pendant et après la guerre, le Roi Constantin, modeste et bon, a été toujours lui-même. Il sent une sympathie profonde pour toutes les souffrances humaines. Il détient de Son père l'esprit chevaleresque et démocratique, et de Sa mère, la Reine Olga, la pitié profonde et la tolérance

dont plusieurs des Romanoff n'ont pas craint de faire preuve au milieu de l'autocratie la plus absolue.

Pendant la guerre, il recommandait à ses soldats de respecter les vaincus. de les protéger. Aujourd'hui, il prend sous sa protection les milliers de veuves et d'orphelins dont les soutiens ont été massacrés par les comitadjis bulgares. Avant la guerre, l'automne passé, alors que tous, ne songeaient qu'aux grands événements où le pays allait s'engager, le Roi, lui, en partant pour le camp, pensa aux desherités que les autres oubliaient, par un don très généreux à la Cuisine économique.

Il a une sympathie sincère pour notre peuple. Hors d'Athènes, en Thessalie, il a été l'hôte de nos coreligionnaires. Il en est de même aujourd'hui à Salonique. Il veut que le Grand Rabbin de cette ville à n'importe quel moment se rende chez Lui lui présenter ses vœux ou ses doléances. Parmi les tailleurs de la ville, S.M. a appelé chez lui un de nos coreligionnaires et lui a offert de mettre sur son écriteau. «Fournisseur du Roi Constantin». Lorsque pendant l'anarchie des premiers jours de l'occupation, dont il ne reste plus qu'un pâle souvenir presque effacé, quelques energumènes s'avisèrent de se ruer contre les Juifs, le Roi Constantin s'est écrié: «Un programme juif? Eh bien, je ferai à la tête de l'armée un programme contre ces meneurs». Heureusement, il n'y a eu ni l'un ni l'autre.

* *

LES ATROCITÉS DES BULGARES

C'est le même esprit de justice qui a dicté la protestation du Roi Constantin contre les atrocités des Bulgares. Il dit de même: «Si les Bulgares n'entreront pas dans la raison je me verrai contraint aux représailles». Tant à propos des atrocités d'aujourd'hui, où des villes entières sont mis en flammes avec du pétrole, des Chefs de religion et des notabilités mis en pièces, des femmes et des vierges violées, des prisonniers de guerre aveuglés ou massacrés, aussi bien qu'à propos des atrocités commises par les bulgares contre les turcs, massacrés par dizaines de mille, et convertis de force, nous sommes d'avis que la presse juive doit protester énergiquement. Se dérober à ce devoir c'est méconnaître notre

mission dans le monde, notre intérêt même. C'est une faute, que de croire que l'Hébraïsme a déjà assez à faire à se tirer d'embarras soi-même, pour avoir le temps de songer aux autres.

L'Hébraïsme, a dans sa doctrine une puissance morale incomparable qu'il doit mettre à profit. Dire que hausser la voix équivaldrait à s'attirer des dangers, est un non sens car quel plus grand danger pour la grande masse de notre peuple, que d'y appartenir!

Dans une question d'ordre privé, le « Jewish Cronicle » le grand organ de l'Hébraïsme anglais, a été très sévère pour des coreligionnaires très hauts placés dont il prétendait, avec raison, que la vie sociale et politique fût non pas seulement moralement supérieure et irréprochable, mais supérieure à tout soupçon, à tout malentendu. Le « Jewish Cronicle » citait la grande génération d'hommes publics juifs qui nous a précédé, les Simons, les Jessel, dont la vie se passa dans une maison de cristal.

En abondant dans le sens de notre grand confrère, nous voudrions citer les Montefiore, les Crémieux les Munks, qui élevaient la voix tout aussi bien en faveur des juifs percutés, que des chrétiens, ceux du Liban par exemple.

C'est sous la guide de la Bible que le peuple d'Israel doit marcher. La Bible elle même dit cela carrément, un grand rabbin, le Dr Margulies, vient de le répéter cette année pendant la fête de Savouot.

Or, au point de vie politique, la Bible a le sens de l'internationalisme. Les prophètes d'Israel, à l'enseignement desquels le moderne judaïsme se rattache tonnaient indifféremment contre Israel et contre les gentiles et approuvaient les uns et les autres. Une protestation, pour des atrocités commises contre des chrétiens et des musulmans, de la part de la presse juive ou d'une **commission internationale juive pour la tolérance et la paix** serait une œuvre éminemment juive et une soupape de surêté contre les persecutions antijuives.

Il y a d'ailleurs des personnalités juives, qui s'indignent et protestent, le cas échéant, et dans les Parlements et dans la Presse. Pourquoi tous ces gens-ci ne se grouperaient en vne d'une action

d'humanité à l'etiquette juive? Et en défaut de ce groupement du monde laïque, pourquoi les Rabbins du monde entier ne se reuniraient-ils en une conférence annuelle qui serait mise sous l'égide de l'enseignement d'amour et de tolérance des prophètes?

Mr Claude Monferiore préconisait jadis la propagande du Judaïsme, et dernièrement exprimait la même pensée Mr Jaques Bahar. Si cette propagande n'est pas desirable ou si elle n'est pas possible, qui pourrait empêcher les descendants des prophètes, que les Rois et les peuples chrétiens vénèrent, de parler au nom des Prophètes?

Athènes le 14 Juillet.

La « Revue Israélite »

Η « ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ »

« Έχει τὸ ἐξῆς εἰς γενικὰς γραμμὰς ἀπαρέγκλητον πρόγραμμα :

α') Τὴν διαφώτισιν περὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἑβραϊσμοῦ, τῆς δράσεως καὶ τῶν ἰδανικῶν τῶν Ἑβραίων διὰ τῆς δημοσιεύσεως πραγματειῶν, περὶ τοῦ δόγματος, τῆς ἱστορίας, τῆς φιλολογίας τῆς ἑβραϊκῆς καὶ τῶν ἐν τῷ κόσμῳ πρωτοβουλιῶν τῶν τέκνων τοῦ Ἰσραὴλ ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος.

β') Τὴν προαγωγὴν καὶ καθοδήγησιν τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἰσραηλιτικῶν κοινοτήτων, σύμφωνα πρὸς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους καὶ τοῦ Ἑβραϊσμοῦ τὰς ἀρχάς, αἱ ὁποῖαι διδάσκουν πρωτίστως τὴν ὑπακοὴν εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους καὶ τὴν ὑπὲρ τῆς Πατρίδος ἀγάπην καὶ θυσίαν.

γ') Νὰ κρατῆ ἐνημέρους τοὺς ἀναγνώσττας τῆς περὶ τοῦ ἑβραϊκοῦ ἔθνικοῦ κινήματος, τοῦ Σιωνισμοῦ καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ του συμμετοχὴν πνευματικὴν καὶ ὕλικὴν τῶν ἐλλήνων Ἰσραηλιτῶν.

δ') Νὰ μὴ ἐπέμβῃ εἰς κομματικὰ πολιτικὰ ζητήματα καὶ εἰς τὰς προσωπικὰς διαμάχας τῶν Κοινοτήτων.

Σύμφωνα μὲ τὸ πρόγραμμα τοῦτο αἱ στήλι καὶ τῆς « Ἰσραηλιτικῆς Ἐπιθεωρήσεως » εἶναι ἀνοικταὶ εἰς πάντα.

« Η Ἰσραηλ. Ἐπιθεωρήσις »

Περὶ τῶν ἐνθέρμων ὑποστηρικτῶν τῆς « Ἰσραηλ. Ἐπιθεωρήσεως » δι' ἐνθαρρυντικῶν γραμμάτων, ἀλλὰ καὶ διὰ δωρεῶν καὶ ἐγγραφῆς συνδρομητῶν εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον.

DIE WELT

erscheint während des XI. Zionistenkongresses in Wien (2.—9. September 1913)

als Tageszeitung

in sechs Nummern. Sie wird

den einzigt offiziellen Kongressbericht bringen und ihre Leser über die Verhandlungen genau und schnellstens informieren.

Bezugspreise :

Deutschland. Mk. 2,40	England... sh. 2,10
Oesterreich-Ungarn... Kr. 2,80	Holland... Hfl. 1,70
Rusland... Rbl. 1,80	Vereinigte Staaten... Doll. 5,75

alle übrigen Länder Frs. 3,60
Bestellungen gegen Vereinsendung des Befrages (auch in Briefmarken) sind zu richten an den

Verlag «Die Welt»,
Berlin W 15

Sächsische Strasse 8

MINOS CONSTANTINIS

Maison de représentation
commission, commerce

(A. CONSTANTINIS commanditaire)

ΜΙΝΩΣ ΚΩΝΣΤΑΤΙΝΗΣ

Ἀντιπροσώπειαι, Ἐμπόριον

(A. ΚΩΝΣΤΑΤΙΝΗΣ μέλος ἐτερορρυθμῶν)

Ἀθῆναι—Athènes

Ἡ Σιωνικὴ ἐφημερὶς

« DIE WELT »

θα ἐκδοθῆ ΗΜΕΡΗΣΙΩΣ κατὰ τὸ διάστημα τοῦ Συνεδρίου (17—23 Αὐγούστου). Τιμὴ διὰ τὴν ἡμερησίαν ἐκδοσὶν φρ. 3.60. Διὰ τοὺς συνδρομητὰς 1.60.

Συνδρομαὶ γίνονται δεκταὶ εἰς τὸ γραφεῖόν μας καὶ εἰς τὴν Διεύθυνσιν:

Die Welt
Sächsischestr. 8 Berlin W. 15

HOTEL CENTRAL

Avec restaurant

Sur le quai

Salonique

VARSANO ET MOCHÉ

Restaurant

CACHER

Salonique

Sur le quai

SELOMO ABRAVANEL

Changeur

Rue Sabri i acha

Salonique

Institut pratique de commerce

J. ALCEM

externat-internat

(langue hébraïque vivante)

Salonique

Près du quai

MONOTYPE

(Américaine)

Plus perfectionnée que la lymotype

Choisie comme la meilleure

par la Typographie nationale

Représentant: K. Trimeris

Athènes

NISSIM MATATIA

Avocat

Roggoti Han 29.

Salonique

ΙΣΑΚ ΜΑΤΑΘΙΑΣ

Ἀναλαμβάνει παραγγελίας

ἐνεργεῖ ἀποστολὰς

Θεσσαλονίκη

ÉCOLE FRANCO-ALLEMANDE

Enseignement

Secondaire et commercial

Externat-Internat en famille

Salonique

Rue Kasandjilar près du Tcharchi

BANQUE NATIONALE DE GRÈCE

Situation sommaire au 31 Mai 1913

		31 Mai 1913		30 Avril 1913
A C T I F				
Disponibilités en Grèce :				
Encaisse métallique	Fr. 17,396,251.78			
Or disponible (Loi GXMB' de 1910)	" 5,661,890.—			
Billets de Banque (Réserve disponible)	Dr. 52,970,126.74			
Billets de la Banque Ionienne	" 136,510.—			
Coupons et autres valeurs	" 187,513.02	Dr. 76 352 291	54	69.095.046 64
Disponibilités à l'Etranger :				
Disponibles auprès des Banques	Fr. 62,773,300.68			
Disponibles auprès des Banques (Loi, GXMB' de 1910)	" 122,572,610.—	Fr. 185.345.910	68	184 936.220 29
Obligations des emprunts de l'Etat en or	Fr. 32,108,723.30			
Obligations des emprunts de l'Etat en billets de Banque	Dr. 29,834,556.25	" 61.943 279	55	62.057.867 80
Prêt à l'Etat en vertu de la Loi du cours forcé, en bill. de Banque		" 61.778.575	42	61.778.575 42
Emprunt provisoire Hellénique de fr. 50,000,000		" 41.119.500	25	49 779.614 25
Portefeuille		" 27.692.727	34	27.142.429 16
Effets agricoles		" 15.997.691	77	15.967.779 72
Avances et comptes courants sur titres		" 30.208.455	65	29.793.383 33
Avances sur marchandises		" 3.611.412	14	3.899.901 10
Prêts et comptes-courants sur hypothèque		" 71.484.288	77	71.675.444 39
Prêts aux communes, ports et autres personnes légales		" 58.316.267	42	58.489.486 37
Actions de Banques et autres Sociétés		" 9.744.623	85	9.757.855 10
Hôtels de la Banque et Immeubles adjugés à la Banque		" 10.510.296	45	10.579.187 70
Matériel et Mobilier		" 1.269.253	55	1.104.591 25
Rachat de la participation de l'Etat aux bénéfices de la Banque		" 573.440	—	573.440 —
		Dr. 655.998.013	93	656 650.822 52
P A S S I F				
Capital social divisé en 20,000 actions		Dr. 20.000.000	—	20.000.000 —
Fonds de prévoyance		" 13.500.000	—	13.500.000 19
Billets de Banque :				
I. pour compte du Gouvernement	Dr. 61,778,575,42			
II. " " de la Banque, (totalité de la circulation autorisée par les Lois de 1885 et 1889)	" 66,000,000.—	256.013.075	42	250.508 575 52
III. circulation suivant la Loi GXMB' de 1910	" 128,234,500 —			42
Dépôts à vue		" 64.219.904	87	59 666.750
Dépôts de l'Etat (En or	Fr. 4,490,751.49			
(en b. de B.	" 1,066,726 49	5.557.478	18	18.667.993 35
Commission Financière Internationale, compte des versements des revenus affectés (En or	Fr. 548,487.40			
(en b. de B.	" 5,523,309.39	6.071.796	79	5.710.145 29
Service des Emprunts d'Etat (En or	Fr. 380,293.35			
(en b. de B.	" 357,272.10	737.565	45	962.523 25
Service des Emprunts divers		" 19.595	30	5 065 —
Intérêts des dépôts		" 1.785.584	84	1.947.870 14
Service des Emprunts à lots de la Banque (En or	Fr. 1,531,084.—			
(en b. de B.	" 511,567.50	2.042.651	50	2.167.332 50
Billets à ordre		" 2.464.218	74	2.621 803 31
Dividendes à payer		" 262.090	—	272.370 —
Caisse d'épargne		" 34.158.963	61	33.096.935 01
Dépôts permanents et à terme		" 141.941.568	48	141.129.417 22
Emprunt à lots de la Banque 3 ⁰ / ₁₀ en or		" 35.563.440	—	35.563.440 —
" " " 2 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ en billets de Banque 1904		" 19.838.500	—	19.838.500 —
" " " 2 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ en billets de Banque 1912		" 29.996.800	—	29.996.800 —
Divers		" 21.824.780	75	20.995.301 38
		Dr. 655.998.013	93	656 650.822 52

Athènes, le 9)22 Juin 1913

Le Sous-Gouverneur
J. EUTAXIAS

Le sous-chef de la Comptabilité
P. E. COUMANOUDI